

Rapport institutioneel onderzoek
beleid Openbaar Ministerie met betrekking tot de rechtshandhaving
in de periode 1950-2000

Oktober 2004

Drs. R.P.B.A. Dingemans
m.m.v. E.A.T.M. Schreuder

Inhoudsopgave	
Verantwoording en afbakening van het institutioneel onderzoek	4
Taken en organisatie van het Openbaar Ministerie	6
Ontwikkelingen op het beleidsterrein	9
Ontwikkelingen tot de jaren zeventig	9
Ontwikkelingen in de jaren zeventig en tachtig	11
Ontwikkelingen in de jaren negentig	11
Richtlijnen en andere beleidsregels	14
Actoren	16
Landelijk niveau	16
Algemeen	16
Executie	17
Economie	17
Fraude	18
Verkeer	18
Milieu	19
Overige	20
Regionaal niveau	21
Ressort niveau	21
Parketniveau	22
Ad hoc commissies, stuurgroepen, projectgroepen, contactgroepen en werkgroepen	23
Handelingen	25
Minister van Justitie en procureurs-generaal	26
Landelijke commissies en organen	29
Algemeen	29
Economie	31
Fraude	32
Verkeer	32
Milieu	32
Overige	33
Regionale commissies	35
Ressort	35
Ressortscommissies	35
Parketten	37
Ad hoc commissies, stuurgroepen, projectgroepen, contactgroepen en werkgroepen	38
Literatuur	40
Wet- en regelgeving	42
Geraadpleegde deskundigen	43

Bijlage 1: Landelijke interne overlegorganen van het Openbaar Ministerie, inventarisatie 199544

Bijlage 2: Gepubliceerde richtlijnen Openbaar Ministerie

46

Verantwoording en afbakening van het institutioneel onderzoek

Momenteel wordt aandacht besteed aan het verbeteren van de archiefzorg bij het Openbaar Ministerie. Een belangrijk onderdeel daarvan is het selecteren (schonen) van het archief en het overbrengen van het te bewaren archief naar de Rijksarchiefdienst. Een voorwaarde die de Archiefwet 1995 stelt aan deze selectie is dat men de beschikking heeft over een geldige selectielijst. Die wijst aan welke administratieve neerslag voor bewaring in aanmerking komt en welke voor vernietiging. Bij het opstellen van een selectielijst wordt ingevolge art. 2 van het Archiefbesluit 1995 rekening gehouden met:

- De taak van het desbetreffende overheidsorgaan;
- De verhouding van dit overheidsorgaan tot andere overheidsorganen;
- De waarde van de archiefbescheiden als bestanddeel van het cultureel erfgoed; en
- Het belang van de in de archiefbescheiden voorkomende gegevens voor overheidsorganen, voor recht- en bewijszoekenden en voor historisch onderzoek.

Er bestaan reeds (concept) selectielijsten en rapporten institutionele onderzoeken (rio's) voor gedeelten van het archief van het OM. Dit zijn de selectielijsten en RIO's voor de rechterlijke macht¹, voor het beleidsterrein politie² voor het beleidsterrein gevangeniswezen en TBR/TBS, voor het beleidsterrein internationale rechtshulp³ en voor het beleidsterrein lijkbezorging⁴. In de selectielijst voor de rechterlijke macht is beschreven hoe de dossiers van het Openbaar Ministerie geselecteerd moeten worden die in het kader van strafzaken (inclusief sepot en transactie) gevormd worden. In de selectielijsten Politie staat de rol van het OM ten aanzien van de politie beschreven. De handelingen van het OM, waaronder de deelname aan het driehoeksoverleg, worden in de concept-selectielijsten op het beleidsterrein Politie gewaardeerd. In het RIO voor het beleidsterrein Gevangeniswezen en TBR/TBS worden de handelingen van het OM beschreven betreffende de tenuitvoerlegging van het vonnis van de rechter. In het RIO Internationale Rechtshulp worden de handelingen van het OM m.b.t. rechtshulpverzoeken en het initiëren van rechtshulpverzoeken beschreven en de handelingen m.b.t. het beleid van het OM op dit beleidsterrein.

In het RIO lijkbezorging tenslotte worden de handelingen van het OM de lijkbezorging beschreven. De waardering van de handelingen van het OM op de bovengenoemde beleidsterreinen zal worden vastgesteld in de betreffende driehoeksoverleggen.

In bovengenoemde onderzoeken en selectielijsten zijn de activiteiten van het Openbaar Ministerie en de neerslag daarvan niet volledig beschreven. Tot dusver is met name de beleidsvorming en –afstemming binnen het OM buiten beschouwing gebleven. Het gaat daarbij om activiteiten als: het opstellen van richtlijnen en aanwijzingen voor de opsporing en de vervolging, het maken van beleidsplannen, het ontwikkelen van beleid op specifieke gebieden (drugs, fraude, milieudelicten etc.). In dit Rapport Institutioneel Onderzoek (RIO) worden deze beleidsmatige activiteiten van het OM op het terrein van de rechtshandhaving in kaart gebracht. De volgende bronnen zijn daarvoor gebruikt:

- Wet- en regelgeving;
- Kamerstukken;
- Literatuur;
- Beleidsdocumenten;
- Gesprekken met deskundigen ten aanzien van taken, organisatie, beleid en archiefbeheer van het OM.

---

¹ *Basisselectiedocument rechterlijke macht. Een instrument voor de selectie –ter vernietiging dan wel blijvende bewaring – van de administratieve neerslag van de rechterlijke macht in de periode vanaf 1950* (concept, februari 2001). Dit Basisselectiedocument is gebaseerd op: R.P.B.A. Dingemans en R.W. Steensma, *Gedeelde geschillen. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rechterlijke macht*.

² De concept-lijsten voor de politie zijn gebaseerd op: M.J. Bagchus, *Handelen met de sterke arm, deel I. Een institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein politie, 1945-1993*, 's-Gravenhage 2000 (PIVOT-rapport nr. 100). M.J.B. Kavelaars, *Handelen met de sterke arm, deel II. Rapport institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein politie, 1945-1994*, 's-Gravenhage 1996 (PIVOT-rapport nr. 31).

³ A. Mul, *Vluchten kan niet meer. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de overheidsorganen op het beleidsterrein internationale rechtshulp in strafzaken (1945-2000)*, 's-Gravenhage 2001 (PIVOT rapport nr. 116)

⁴ C. Lont, M. Kors, *Lijkbezorging. Institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein lijkbezorging 1945-1998*. 's-Gravenhage 2003 (PIVOTrapport nr. 140).

Op basis van dit RIO wordt een selectielijst voor de administratieve neerslag van de beleidsmatige activiteiten van het Openbaar Ministerie opgesteld. Een selectielijst wordt ook wel aangeduid als Basisselectiedocument (BSD).

Voor alle duidelijkheid zij vermeld dat dit onderzoek geen betrekking heeft op de ondersteunende functies bij het Openbaar Ministerie (personeelszaken, financiën / begroting, huisvesting, etc) noch op het gevoerde beleid ten aanzien van deze functies. Hiervoor zijn rijksbrede selectielijsten beschikbaar⁵. Dit onderzoek richt zich op het primaire beleidsproces van het OM: het beleid met betrekking tot de rechtshandhaving en het functioneren van het Openbaar Ministerie binnen deze rechtshandhaving.

Evenals het institutioneel onderzoek naar de rechterlijke macht, bestrijkt dit onderzoek de periode 1950-2000.

---

⁵ Voor personeelsbeleid zijn vijf BSD vastgesteld. Deze BSD's zijn ook geldig voor de neerslag van het Openbaar Ministerie. Het betreft de volgende BSD's: *Overheidspersoneel: arbeidsverhoudingen. (Stcrt. 2001 201)*; *Overheidspersoneel: arbeidsvoorwaarden. (Stcrt. 2001, 201)*; *Overheidspersoneel: formatiebeleid, arbeidsmarktbeleid en personeelsontwikkeling en mobiliteit (Stcrt. 2001, 201)*; *Overheidspersoneel: arbeidsomstandigheden. (Stcrt. 2001, 201)* *Overheidspersoneel: personeelsinformatievoorziening- en administratie (Stcrt. 2001, 201)*. Voor begrotingszaken: zie het BSD *beheer van de rijksbegroting, 1945-1993 (Stcrt. 2001, 194)*. Voor huisvestingsaangelegenheden is geen selectielijst voor Justitie vastgesteld. (zie J. Bervoets, *Het Rijk onder dak. Een institutioneel onderzoek naar het handelen van de rijksoverheid op het beleidsterrein van de rijkshuisvesting, 1945-1994 en in het bijzonder de Rijksgebouwendienst (1922-1994)*, 's-Gravenhage 1997, PIVOT-rapport nr. 45). Voor de informatievoorziening van het OM is de volgende selectielijst vastgesteld: *Overheidsinformatievoorziening (Stcrt. 2004, 143)*.

Taken en organisatie van het Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie is verantwoordelijk voor de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde.⁶ Deze taak omvat het opsporen van strafbare feiten, het vervolgen van strafbare feiten en het doen uitvoeren van alle strafvonnissen. Het OM heeft een spilfunctie tussen het bestuur en de rechter: 'Het dringt aan op rechterlijke handhaving van de wet en streeft daarbij de doeleinden na die het bestuur in de eerste plaats ter harte gaan: orde, veiligheid van persoon en goed, een optimale economische en sociale situatie. Zij doet dit evenwel met justitiële kenmerken en middelen: tussenkomst van de rechter die onafhankelijk van het bestuur is, openbaarheid van de procedure en grote aandacht voor het incidentele geval.'⁷

De organisatie van het OM dateert uit de negentiende eeuw en is van Franse herkomst. Het OM maakt deel uit van de rechterlijke macht en staat onder leiding van de minister van Justitie. Anders dan de zittende magistratuur is de staande magistratuur, waarmee het OM ook wel wordt aangeduid, niet onafhankelijk van de uitvoerende macht, i.c. de minister van Justitie. Het OM vertegenwoordigt de overheid bij de gerechten. Dat het OM deel uitmaakt van de rechterlijk macht wordt o.m. weerspiegelt in de organisatie van het OM, waarbij de indeling van de gerechten leidend is. Heden ten dage heeft het OM vijf ressortsparketten, bij ieder gerechtshof één, en negentien arrondissementsparketten bij de rechtbanken. Sinds 1848 is het aantal gerechten en daarmee de parketten, steeds meer geconcentreerd tot het huidige aantal.

Aan het hoofd van elk ressort stond tot 1999 een procureur-generaal, die leiding gaf aan het OM binnen zijn ressort. Tot 1957 waren er aan de kantongerechten parketten van de ambtenaar bij het openbaar ministerie verbonden. Na de opheffing van die functie werden de kantongerechten door de arrondissementsparketten bediend.⁸ In de periode tussen 1977 en 1996 kende het Openbaar Ministerie bij de kantongerechten ook de figuur van de verkeersschout. Dat was een specialist op het gebied van het wegverkeer. Hij oefende de bevoegdheden van de officier van justitie uit met betrekking tot verkeersrechterlijke overtredingen.⁹

Tot de reorganisatie van het OM in de periode 1995-1999 werd het OM aangestuurd door de minister van Justitie en, ieder in hun eigen ressort, de procureurs-generaal. Elk arrondissementsparket had – en heeft nog – aan het hoofd een hoofdofficier van Justitie aan wie de leden van het parket ondergeschikt waren.

De procureur-generaal was belast met de uitoefening en beleid van de criminele justitie en hij diende te waken voor de 'richtige vervolging van die strafbare feiten waarvan rechtbanken en kantongerechten binnen zijn ressort, kennis nemen' (artikel 8 en 140 Wetboek van Strafvordering). Ook had de procureur-generaal de zorg voor de handhaving en uitvoering van de wetten en reglementen bij het gerechtshof, de rechtbanken en kantongerechten in zijn ressort. De procureur-generaal kon de hoofden van de arrondissementsparketten bevelen geven. Tussen de procureurs-generaal en de hoofden van de arrondissementsparketten bestond dus een hiërarchische relatie. De hoofden van de parketten rapporteerden aan de procureur-generaal, die op zijn beurt aan de minister rapporteerde.

Tot ca. 1974 verliepen de contacten tussen de procureurs-generaal en de hoofdofficiëren van Justitie voornamelijk bilateraal. Daarna verliep het contact ook door middel van de ressortsvergadering. Deze vergadering werd ondersteund door adviesorganen binnen het ressort.¹⁰ Een opsomming van deze adviesorganen is te vinden onder het actorenoverzicht

Het contact tussen de minister van Justitie en de procureurs-generaal verliep of via de vergadering van procureurs-generaal.

De in de jaren dertig van de vorige eeuw gestarte Vergadering van procureurs-generaal, die onder leiding van de secretaris-generaal van het ministerie van Justitie kwam te staan, ontwikkelde zich langzamerhand van een bijeenkomst waarin de wederzijdse informatie centraal stond tot een college dat het beleid van het OM ontwikkelde en gestalte gaf. De vergadering werd gevoed door afdelingen van het ministerie van Justitie maar later ook door een groot aantal beleidsadviesorganen op ressort

⁶ Wet op de rechterlijke organisatie, art. 124.

⁷ Vereisen de functies van het Openbaar Ministerie nieuwe wettelijke voorzieningen? Praeadvies van Mr. P. Mostert. In: *Handelingen der Nederlandse Juristen-Vereeniging* 1968, jrg 98. 1968. p 263.

⁸ A.G. Bosch, *Twee eeuwen kantonrechtspraak (1811-2002)*, in het bijzonder in Friesland. In: *Pro Memorie* 5.1 (2003). p. 152.

⁹ A.G. Bosch, *De ontwikkeling van het strafrecht in Nederland van 1795 tot heden*. Ars Aequi Cahiers Strafrecht, deel 11. derde herziene druk. Nijmegen 2003.

¹⁰ Zie concept-selectielijst ressortsparket van mr. A.G. Bosch van 7 november 1996. Deze lijst is niet vastgesteld.

en landelijk niveau. De vergadering van procureurs-generaal profileerde zich ook aan de buitenwacht als leidinggevend orgaan door middel van de uitgave van jaarverslagen, waarin ook de beleidsvoornemens worden vastgelegd.¹¹

Tot 1993 met de invoering van de Politiewet 1993 was de procureur-generaal ook fungerend directeur van politie. Hij was belast met de rijkspolitiezorg en met het gezag over de Rijkspolitie. De handelingen van de procureur-generaal als fungerend directeur van politie staan beschreven in het RIO over het beleidsterrein politie.¹²

Aan het hoofd van de arrondissementsparketten stond en staat tot op heden de hoofdofficier van Justitie.

Vanaf 1995 vond de grote reorganisatie binnen het OM plaats, die op 1 juni 1999 formeel in werking trad. Deze reorganisatie had tot gevolg dat de hiërarchie tussen de ressorts- en arrondissementsparketten verdween. Er werd een College van procureurs-generaal ingesteld, dat de ressorts- en arrondissementsparketten aanstuurt. Eén van de PG's zit het College voor. Het College vergadert periodiek met de minister van Justitie in de zogenaamde Overlegvergadering. De reorganisatie heeft als effect dat de aansturing van het OM door de minister meer op afstand komt. Het College heeft een officiële status, die de Vergadering van procureurs-generaal altijd heeft moeten ontberen. De ressortsparketten verloren hun beleidsfunctie grotendeels. Zij staan thans onder leiding van hoofdadvocaten-generaal. Er werd een landelijk parket te Rotterdam ingesteld, belast met de bestrijding van de zware criminaliteit en van criminaliteit met een nationale of internationale omvang. Ook het landelijk parket en het Parket-Generaal, de ambtelijke ondersteuning van het College, wordt door het College aangestuurd. Sinds de reorganisatie maakt het parket van de procureur-generaal bij de Hoge Raad niet langer deel uit van de OM-organisatie.

Sinds de reorganisatie verloopt de beleidsvorming binnen het OM in grote lijnen als volgt.¹³ Jaarlijks wordt een beleidsplan voor het OM vastgesteld (OM-jaarplan). Dit plan bevat in algemene bewoordingen gestelde doelen, maar ook concrete kwantitatieve doelstellingen. Het proces begint meer dan een jaar voor het jaar waarop het beleidsplan betrekking heeft. In het najaar voeren het College van procureurs-generaal en de minister van Justitie overleg over de hoofdlijnen van het nieuwe landelijke beleid. Dit mondt uit in een zgn. januaribrief aan de hoofden van de parketten. De doelstellingen geformuleerd door minister en College worden door de parketten doorgesproken met politie en bestuur, waarbij wordt gekeken naar politiecapaciteit en criminaliteitsontwikkelingen. Daarna stellen de hoofdofficieren een conceptjaarplan op en sturen dit naar het College van procureurs-generaal. Het College toetst de conceptplannen individueel en in hun onderlinge samenhang. Wanneer de jaarplannen door het College zijn goedgekeurd, worden ze samengevat tot het landelijk OM-jaarplan, dat met de minister van Justitie wordt besproken. De minister stuurt het vastgestelde plan naar de Tweede Kamer.

Tussentijds wordt ook overleg met de minister gevoerd. Eens per maand bespreekt het College van procureurs-generaal in de Overlegvergadering met de minister van Justitie het landelijk OM-beleid. Door de nauwe betrokkenheid van de minister bij het beleidsproces wordt voorkomen dat het OM in een politiek vacuüm opereert. Het OM-beleid verkrijgt een politieke legitimatie en de minister is beter in staat voor dit beleid verantwoording af te leggen in het parlement.

Naast de jaarlijkse plannen stelt het OM ook beleidsplannen voor de langere termijn op. Het Plan van aanpak reorganisatie openbaar ministerie stelde elke twee jaar een OM-beleidsplan in het vooruitzicht. *Strafrecht met beleid* werd begin 1997 opgevolgd door de *Perspectiefnotitie*. Eind 1998 volgde *Perspectief op 2002*, dat echter een periode van vier jaar bestrijkt.

---

¹¹ S.A.M. Stolwijk, Minister van Justitie, Openbaar Ministerie en artikel 5 RO. In: Magistraat met beleid. De officier van Justitie en zijn omgeving. Opstellen aangeboden aan mr. C. van Steenderen bij zijn afscheid als hoofdofficier van Justitie te Amsterdam op 25 september 1992. Arnhem 1992 p. 37.

¹² M.J. Bagchus, *Handelen met de sterke arm. deel 1. Rapport institutioneel onderzoek naar het beleidsterrein 'politie' 1945-1993*. PIVOT-rapport 100. Den Haag 2000.

¹³ Informatie ontleend aan de internetsite van het Openbaar Ministerie. (<http://www.openbaarministerie.nl/publikat/hetom/reorganisatie.htm>) (oktober 2001)

De verantwoording van het gevoerde beleid verloopt ongeveer hetzelfde. Per parket worden jaarverslagen opgesteld.¹⁴ Het College van procureurs-generaal maakt van deze jaarverslagen gebruik bij het opstellen van een jaarverslag voor het OM als geheel. Dit jaarverslag wordt uitgebracht aan de minister en aan de Tweede Kamer. De jaarverslagen zijn een belangrijke bron van informatie bij de evaluatie van het gevoerde beleid. Deze informatie wordt gebruikt als input bij de ontwikkeling van nieuw beleid.

Voor de beleidsvorming zijn naast het College en de parketten ook de Expertisecentra van het Openbaar Ministerie van belang. Deze expertisecentra verzamelen en verspreiden actief kennis op een bepaald deelterrein, signaleren waar lopende onderzoeken elkaar (dreigen te) raken en houden contact met expertise die bij bijvoorbeeld ministeries berust. Ze leveren expertise die relevant is voor de beleidsvorming op de betreffende terreinen. De centra vallen onder een bepaald arrondissementsparket maar werken voor het hele OM. Als voorbeelden van dergelijke landelijke voorzieningen kunnen genoemd worden het Expertisecentrum discriminatie (Amsterdam), het Expertisecentrum Groen (beleidsterrein LNV, Zwolle), het Expertisecentrum Water (beleidsterrein DG Waterstaat, Leeuwarden), Expertisecentrum Slachtofferzorg (Den Haag), de Unit Mensensmokkel (Zwolle), de Unit Synthetische Drugs (Den Bosch). Een Landelijk Expertisecentrum Opsporingsmethoden is in voorbereiding. Bij de kennisbundeling inzake economische delicten richt het parket Utrecht zich op het terrein van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Alkmaar op het terrein van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Binnen het Openbaar Ministerie opereren ook twee, onder het College ressorterende, gespecialiseerde bureaus, het Bureau Verkeershandhaving Openbaar Ministerie (BVOM) te Soesterberg en het Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie (BOOM) te Leeuwarden. Het Bureau Verkeershandhaving Openbaar Ministerie is onder meer belast met de ondersteuning van regionale politiekorpsen bij verkeershandavingsprojecten. Het Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie heeft in het kader van de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel de volgende taken:

- verlenen van ondersteuning aan de portefeuillehouder in het College van procureurs-generaal;
- verlenen van algemene faciliteiten aan het OM;
- adviseren van de parketten bij de toepassing van de ontnemingswetgeving;
- verlenen van ondersteuning aan het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB).¹⁵

---

¹⁴ In 1968 brengt het parket Zutphen als eerste een jaarverslag uit. In 1972 verschijnt het eerste jaarverslag over het hele OM (over het jaar 1970). Tot 1985 verschijnt het jaarverslag als bijlage bij de justitiebegroting, daarna als zelfstandig door het OM uit te brengen verslag. A.B. Vast, '75 jaar Openbaar Ministerie. Uit de ivoren toren, in een glazen huis', *Nederlands Juristenblad* 2000, 2, p. 100.

¹⁵ Organisatieregeling dienstonderdelen OM d.d. 15 december 1997, Stcrt. 1997, 248.

Ontwikkelingen tot de jaren zeventig

Tot halverwege de jaren zestig kan men eigenlijk van een beleid van het OM niet spreken.¹⁷ In de naoorlogse jaren waren de opleiding en de praktijk van de officier van justitie vrijwel volledig gericht op het zelfstandig afdoen van strafzaken. Hij was daarbij sterk georiënteerd op de handhaving van de (straf)wet. Wetshandhaving werd als synoniem met rechtshandhaving beschouwd. De officier claimde een grote mate van zelfstandigheid om zijn taak te kunnen vervullen. Hierbij speelde mee, dat de wet vele bevoegdheden rechtstreeks aan de officier van Justitie attribueert.¹⁸

De wetshandhaving en de zelfstandige positie van de OvJ werden gezien als belangrijke waarborgen van de rechtszekerheid. De OvJ had betrekkelijk zelden overleg met andere ambtenaren van het OM (buiten zijn eigen parket). Hij had ook weinig contacten met de buitenwereld (burgemeesters, politici, ministerie).¹⁹ Met opsporingsinstanties (politie) was uiteraard wel contact, maar dit betrof individuele zaken en niet het te voeren beleid of het stellen van prioriteiten (bij de opsporing). De contacten waren 'incidenteel, niet geïnstitutionaliseerd of gestructureerd en niet gericht op de vorming van een beleid'.²⁰ Wel trad de halverwege de jaren dertig opgerichte vergadering van procureurs-generaal in bepaalde gevallen op als sturende instantie. Aan de besluiten van de procureurs-generaal waren de OvJ's op grond van de hiërarchische verhoudingen gebonden. Ook de minister van Justitie zette af en toe beleidslijnen voor het optreden van het OM uit in de vorm van aanwijzingen of circulaires.²¹

Een aantal ontwikkelingen bracht verandering in deze positie van de OvJ en stimuleerde de ontwikkeling van het OM tot 'orgaan van systematische beleidsvoering'.²² Door de beleidsafstemming nam enerzijds de beleidsvrijheid van de OvJ in het individuele geval af, anderzijds verkreeg hij invloed door zijn inbreng in de beleidsvoorbereiding.

Maatschappelijke ontwikkelingen

De maatschappelijke ontwikkelingen in de jaren zestig brachten de traditionele positie van de OvJ aan het wankelen. De strafrechtspiegeling werd in die jaren fundamenteel ter discussie gesteld. Een belangrijk onderwerp was daarbij de ongelijkheid in de straftoemeting. Ophefmakende strafzaken als de Baarnse moordzaak en de Treszaak lokten een debat uit over de ongelijke behandeling van verdachten van verschillende sociale afkomst, 'klassejustitie'. Door maatschappelijke normverschuivingen werd de vervolging van een aantal delicten niet langer breed ondersteund. Het roken van hash, het beledigen van bevriende staatshoofden, kraken, abortus, het weigeren aan de volkstelling mee te werken: van deze delicten werd de strafrechtelijke vervolging in de media hevig aangevallen. Rechtshandhaving en wetshandhaving waren niet langer synoniemen. De OvJ die op de oude voet doorging, werd beschuldigd van wereldvreemdheid. Deze ontwikkelingen dwongen het OM één lijn te trekken, niet alleen bij de omstrede delicten maar bij alle delicten.²³

Nieuwe inzichten in de rechtswetenschap

Door strafrechtsgeleerden werd onder invloed van de sociale wetenschappen gepleit om de legistische benadering van het strafrecht in te ruilen voor een rationele benadering, waarbij doelmatigheid en gedragsbeïnvloeding voorop dienden te staan. De betekenis van het strafrecht werd gerelativeerd. In plaats van een vanzelfsprekende en gepaste reactie op crimineel gedrag was de

¹⁶ Van der Bunt, *De macht van het OM*, pp. 1-47. Corstens/Tak, pp. 60-61.

¹⁷ Veel informatie over de vooroorlogse geschiedenis van het OM is te vinden in: S. van Ruller en S. Faber, *Afdoening van strafzaken in Nederland sinds 1813. Ontwikkelingen in wetgeving, beleid en praktijk*, Amsterdam 1995; S. Faber, 'OM-richtlijnen: geen nieuw verschijnsel', in: H.G. van de Bunt e.a., *Richtlijnen van het Openbaar Ministerie*, Nijmegen 1993 en A.G. Bosch, 'De ontwikkeling van het Openbaar Ministerie in de 19^e en 20^e eeuw', in: *Magistraat met beleid. Opstellen aangeboden aan mr. C. van Steenderen bij zijn afscheid als hoofdofficier van justitie te Amsterdam op 25 september 1992*, Arnhem 1992.

¹⁸ Met name het Wetboek van Strafvordering.

¹⁹ Hoekema typeert het OM van voor 1970 als een marktstructuur, een federatie van afzonderlijke soevereinen die met elkaar op ruilbasis akkoorden sluiten. In: H. G. van de Bunt e.a., *Richtlijnen van het Openbaar Ministerie*, Nijmegen 1993.

²⁰ Corstens/Tak, p. 60.

²¹ Geldende circulaires gericht tot de Rechterlijke Macht 1877-1982, Den Haag Ministerie van Justitie.

²² Corstens/Tak, p. 60.

²³ Corstens/Tak, p. 60: 'De belangrijkste aanzetten tot deze ontwikkeling stunden op de wens en de noodzakelijkheid van een zo groot mogelijke rechtsgelijkheid ten aanzien van de justitiabelen door afstemming op elkaar van gemeenschappelijke uitgangspunten van beleidsvoering bij de uitoefening van wettelijke bevoegdheden.'

strafrechtspleging voor velen nog slechts één van de middelen om gewenst gedrag te bewerkstelligen.²⁴ Deze benadering spreekt ook uit het Interimrapport van de door de minister van Justitie ingestelde *commissie Vermogensstraffen* uit 1969, dat adviseerde terughoudend te zijn met de toepassing van het strafrecht, vooral door terugdringing van de korte vrijheidsstraf en frequenter gebruik van vermogensstraffen.²⁵ Steeds frequenter werden zaken geseponneerd en er werd een aanzet tot een sepotbeleid gedaan.

Ontwikkelingen in het openbaar bestuur en de wetgeving

Met de uitbouw van de welvaartsstaat groeide het aantal strafwettelijke bepalingen in tal van wetten (o.a. de Wet economische delicten en de Wegenverkeerswet). Deze (bijzondere) wetten beoogden op sociaal-economisch gebied de doelmatigheid van het overheidsbeleid te bevorderen. Ook de handhaving van deze wetten moest in dienst staan van dat doel. Zo'n bestuurlijke benadering vroeg om coördinatie met andere betrokken bestuursorganen. Een dergelijke coördinatie was er duidelijk niet. De afstemming tussen het optreden van het OM en dat van het openbaar bestuur en de politie liet te wensen over. Het rapport van de commissie-Enschedé over de Amsterdamse 'bouwvakkersopstand' uit 1967 liet zien dat er een groot gebrek aan communicatie bestond tussen deze partijen. Andere bijzondere situaties in de roerige jaren zestig – provo-happenings, Vietnamdemonstraties, het huwelijk van prinses Beatrix, de Telegraafrellen, de bezetting van het Maagdenhuis, enz. toonden eveneens de noodzaak aan van overleg met politie en gemeentebestuur.²⁶ Een eerste aanzet tot dit zgn. driehoeksoverleg, zij het nog niet gestructureerd en niet geïnstitutionaliseerd, dateert uit deze periode.

Door de distantie ten opzichte van de buitenwereld werd geen inhoud gegeven aan de 'sleutelpositie van het OM tussen bestuur, opsporingsinstantie en rechter'.²⁷ De aantrekkelijkheid van het ambt van officier van justitie leed hieronder en het OM kreeg in het begin van de jaren zestig te maken met wervingsproblemen. Ook door de hierboven geschetste maatschappelijke ontwikkelingen liep het aanzien van het OM een deuk op. Deze 'gezagscrisis' trof in de jaren zestig ook de politie. In 1965 besloten de procureurs-generaal tot instelling van een werkgroep voor de herstructurering van het OM.²⁸ Het interim-rapport van deze werkgroep uit 1968, *Structuur OM*, vormde de grondslag voor het ontwikkelen van het OM tot een beleidsvoerend orgaan. Een belangrijk middel daartoe was volgens het rapport 'het ontwerpen (...) van beleidslijnen die ten grondslag dienen te liggen aan de concrete uitvoeringsbeslissingen van het openbaar ministerie'. Deze beleidslijnen zouden de individuele OvJ wel de nodige ruimte bieden om eigen afwegingen te maken bij uitvoeringsbeslissingen. Niettemin ontstond er flinke weerstand tegen deze herstructurering. De centraliserende tendensen werden als een bedreiging ervaren.

Toch was de ontwikkeling niet te stuiten. Hoe langer hoe meer vond intern en extern overleg plaats, op verschillende niveaus, waarbinnen het landelijk en het ressortsbeleid werd gevormd en voorbereid. Allereerst binnen de reeds bestaande vergadering van procureurs-generaal. Nieuwe landelijke overlegvormen waren de Verkeerscommissie en de landelijke vergadering van economische officieren. De beleidsbepaling op landelijk niveau werd voorbereid op ressortniveau. Op dit niveau schoten de overlegvormen als paddestoelen uit de grond. Naast de ressortsvergadering en de ressortsadviescommissie, belast met algemene aangelegenheden, ontstonden vele adviescommissies voor specifieke onderwerpen: REVECOM (ressortsverkeerscommissie), REVUCOM (ressortsvuurwapencommissie), REDRUCOM (ressortsdrugscommissie), REECOM (ressortelijke economische commissies), REKICOM (ressortscommissie voor kinderkzaken), RETECOM (ressortscommissie voor telegraaf- en telefoonwetzaken), REFRAUCOM (ressortscommissie voor fraudezaken) en REMICOM (ressortsmilieucommissie).

Tot circa 1974 verliepen de contacten tussen de procureur-generaal en de hoofden van de arrondissementsparketten bilateraal. Daarna vond het overleg – grotendeels – in de ressortsvergadering plaats, die ondersteund werden door bovengenoemde adviescommissies.²⁹ Tenslotte had op arrondissementniveau de parketvergadering ook een rol in de beleidsvorming. In deze vergadering onder leiding van de hoofdofficier van justitie werden besluiten genomen voor het

²⁴ H.G. van de Bunt, *De macht van het O.M.*, Nijmegen 1983, p.19.

²⁵ Het eindrapport van de commissie verscheen in 1972.

²⁶ Corstens/Tak, pp. 73-74.

²⁷ H.G. van de Bunt, *De macht van het O.M.*, Nijmegen 1983, p.11.

²⁸ Van deze werkgroep onder voorzitterschap van PG Hustinx waren ook de overige vier procureurs-generaal lid, alsook het hoofd van de hoofdafdeling rechterlijke organisatie, Mostert.

²⁹ A.G. Bosch, concept-selectielijst ressortsparket, 7 november 1996, p. 4-5.

eigen arrondissement, maar vond ook beleidsvoorbereidend overleg plaats voor de ressortsvergadering.

Ontwikkelingen in de jaren zeventig en tachtig

Begin jaren zeventig achtte men de sociale wetenschappen in hoge mate relevant voor het beleid van het OM, later overheerste scepsis. Het afleiden van beleidsdoelen en –middelen uit deze wetenschappen bleek moeilijker dan gedacht. Begin jaren tachtig raakten de doelmatigheid en eenheid in de strafrechtspleging wat op de achtergrond. Oud secretaris-generaal A. Mulder sprak in 1981 van de ‘dood van de decriminaliseringsbeweging’. En in de beleidsnota *Samenleving en Criminaliteit* uit 1984 werden lokale afwijkingen van het landelijke vervolgingsbeleid acceptabel en zelfs wenselijk geacht.

De jaren zeventig en tachtig staan vooral in het teken van de stijging van de werklust en de capaciteitsproblematiek. De criminaliteit en daardoor het aantal te behandelen strafzaken nam sterk toe. De personeelsomvang van het OM groeide niet evenredig mee, als gevolg van de crisis in de overheidsfinanciën in deze jaren. Hierdoor werd de prioriteitstelling het centrale thema in het beleid. Het OM en het ministerie van Justitie werden genoodzaakt beleidsmatig te verantwoorden welke zaken voorrang zullen hebben bij de opsporing en de vervolging. In *Samenleving en Criminaliteit* wordt grote nadruk gelegd op het belang van het driehoeksoverleg (tussen officier van justitie, burgemeester en politiechef) voor de coördinatie en afstemming van het bestuurlijk (preventief) en strafrechtelijk (repressief) optreden. Het driehoeksoverleg zou het aangewezen forum zijn om opsporingsprioriteiten vast te stellen.³⁰ Het driehoeksoverleg is in 1989 voorzien van een wettelijke grondslag in de Politiewet.

Hoewel de forse stijging van het aantal te behandelen zaken vanaf 1984 afvlakte, trad er tegelijkertijd een kwalitatieve verandering in de zaken waarmee het OM te maken kreeg op.³¹ De aanpak van de milieucriminaliteit en de fraude (werkgevers-, later ook sociale verzekerings- en belastingfraude) werd geïntensiveerd. Ook was er een groei van zwaardere, meer complexe zaken die uiteindelijk leidde tot wat nu ‘megazaken’ heten. Verder kreeg het slachtoffer meer aandacht in het beleid. In 1986 bracht de Werkgroep justitieel beleid en slachtoffer hier een rapport over uit. In datzelfde jaar bracht de interne werkgroep Voorstudie structuur OM een rapport over tal van knelpunten in het functioneren van het OM uit. In 1987 werd het Stafbureau OM opgericht. Dit bureau ondersteunde de procureurs-generaal en vervulde ten behoeve van het gehele OM een ‘eigen’ centrale coördinerende, adviserende en informerende taak.³² Het Stafbureau OM is als een voorganger van het Parket-Generaal te beschouwen.

Ontwikkelingen in de jaren negentig

In 1989 kwam de nota *Rechtshandhaving in de jaren negentig* gereed, bedoeld als aanzet tot een meerjarig beleidsplan van het OM. De werkgroep Prioriteitstelling kreeg van de vergadering van procureurs-generaal de opdracht dit beleidsplan voor te bereiden. De werkgroep Prioriteitstelling stelde werkgroepen in voor deelaspecten van het beleid. Uiteindelijk werden deze bijdragen gebundeld tot het beleidsplan *Strafrecht met beleid. Beleidsplan openbaar ministerie 1990-1995*. Dit was het eerste beleidsplan van het OM zelf. Vorige beleidsplannen waren door de minister van Justitie vastgesteld.

De aandacht in *Strafrecht met beleid* ging vooral uit naar kwantitatieve doelstellingen, zoals de afdoeningsnelheid en de boete-incassoprestatie. Hiertoe werden maatregelen in de interne bedrijfsvoering getroffen, met een positief resultaat. Andere kwantitatieve doelstellingen, die afhankelijk waren van prestaties van externen (politie), zoals een hoger ophelderingspercentage bij diefstal, werden daarentegen niet verwezenlijkt. In *Strafrecht met beleid* kende het OM zichzelf nog duidelijk een regisserende rol in de criminaliteitsbestrijding toe. Door zijn centrale rol in de strafrechtelijke keten was het OM ‘de eerst aangewezen om voor afstemming tussen de bij de strafrechtelijke handhaving betrokken instanties te zorgen’. Omdat de politie begin jaren negentig in een groot reorganisatieproces verwickeld was, kwam van deze rol weinig terecht. In het jaarverslag

---

³⁰ Zie H.G. van de Bunt en R.A.F. Gerding, ‘Staannd beleid. Het Openbaar Ministerie, beleidsplannen en de sturing van politiewerk’, in: *Magistraat met beleid. Opstellen aangeboden aan mr. C. van Steenderen bij zijn afscheid als hoofdofficier van justitie te Amsterdam op 25 september 1992*, Arnhem 1992, p. 113-127.

³¹ A.B. Vast, ‘75 jaar Openbaar Ministerie. Uit de ivoren toren, in een glazen huis’, in: *Nederlands Juristenblad* 2000, p. 101.

³² A.B. Vast, ‘75 jaar Openbaar Ministerie. Uit de ivoren toren, in een glazen huis’, in: *Nederlands Juristenblad* 2000, p. 103.

1993 werd door de procureurs-generaal erkend dat de regisserende rol van het OM geen reële optie was.

De beleidsontwikkelingen na 1993 worden sterk bepaald door de reorganisatie van het OM, die toen werd ingezet.

Reorganisatie

In december 1993 werd de Commissie Openbaar Ministerie (commissie-Donner) ingesteld door de ministerie van Justitie. De commissie had als opdracht onderzoek te verrichten naar het functioneren van het OM. De commissie-Donner concludeerde in haar eindrapport (juni 1994) dat het OM nog te weinig als een eenheid optrad, terwijl de rechtshandhaving juist om een sterk samenhangende organisatie vroeg.³³ De minister van Justitie deelde de conclusie van de commissie-Donner dat de structuur en de organisatie van het OM ingrijpend gewijzigd zouden moeten worden. Het eerste paarse kabinet dat in de zomer van 1994 aantrad trok deze lijn door. De regeringsverklaring kondigde aan dat het OM gereorganiseerd zou worden met inachtneming van de conclusies van de commissie-Donner.

De minister van Justitie onderscheidde vier hoofddoelen van de reorganisatie:

- Het omvormen van het OM tot één organisatie met een landelijke leiding (het College van procureurs generaal);
- Een grotere helderheid en betrouwbaarheid van het OM in externe contacten;
- Een verhoging van de professionaliteit;
- Versterking van het gezag over de opsporing(sdiensten).

Met de oprichting van het College van procureurs-generaal, belast met de leiding van het OM, werd beoogd de samenhang in de taakuitoefening door het OM te verbeteren en tevens de politieke verantwoording over het functioneren van het OM gemakkelijker te maken. De minister van Justitie zou voortaan beschikken over een centraal aanspreekpunt. Door de reorganisatie werd de oude band tussen de procureurs-generaal en de gerechtshoven doorgesneden. De procureurs-generaal zijn thans niet langer bij een bepaald gerechtshof geaccrediteerd. Binnen het College van procureurs-generaal bestaat een verdeling van inhoudelijke portefeuilles, zoals milieu, verkeershandhaving, fraude, georganiseerde misdaad, etc. Met de reorganisatie werd het oude adagium dat het Openbaar Ministerie een en ondeelbaar was nieuw leven ingeblazen.

Voor een formele reorganisatie was een wijziging vereist van onder meer de Wet op de rechterlijke organisatie, het Wetboek van Strafvordering en de Politiewet 1993, alsook kleinere aanpassingen in tal van bijzondere wetten. Het daartoe in 1997 ingediende wetsvoorstel 'reorganisatie openbaar ministerie en instelling landelijk parket'³⁴ trad op 1 juni 1999 in werking.³⁵ Vooruitlopend op de formele reorganisatie werden vanaf eind 1994 praktische uitvoeringsmaatregelen getroffen. Zo ging per 1 januari 1995 het College van procureurs-generaal van start en werd het landelijk parket 1 juni 1995 operationeel onder de tijdelijke benaming Landelijk Bureau OM. In mei 1995 kwam ook een implementatieplan, het 'Plan van Aanpak reorganisatie OM' gereed. Over de voortgang van de reorganisatie werd de Tweede Kamer geïnformeerd door de minister van Justitie middels zeven voortgangsrapportages.³⁶

De reorganisatie van 1995-1999 had belangrijke gevolgen voor de beleidsvorming. In de eerste plaats werden beleidstaken overgeheveld van het departement naar het OM zelf. In de tweede plaats werden beleidstaken op ressortelijk niveau (parket van de procureur-generaal) getild naar het landelijk niveau (College van procureurs-generaal). Dit hangt nauw samen met de verandering van de gezagsstructuur binnen het OM. Voor de reorganisatie oefende de procureur-generaal gezag uit over de officieren van justitie en andere ambtenaren van het OM in zijn ressort, waardoor hij ook een beleidsbepalende rol had.³⁷ Deze gezagsuitoefening, en daarmee de beleidsbepalende rol, verdween met reorganisatie en

³³ Commissie Openbaar Ministerie, *Het functioneren van het Openbaar Ministerie binnen de rechtshandhaving : rapport van de Commissie Openbaar Ministerie* / [voorz. J.P.H. Donner], Den Haag : Ministerie van Justitie, 1994.

³⁴ Tweede Kamer, 25 392.

³⁵ Voor gedetailleerde informatie over dit wetsvoorstel zie M.J. Vos, *Dossierkennis 25 392 : Wet reorganisatie openbaar ministerie en instelling landelijk parket*, Deventer 1999.

³⁶ Tweede Kamer, nr. 24034.

³⁷ Art. 54 Reglement (oud): 'De Procureurs-Generaal bij de Gerechtshoven zijn, ieder in de gehele uitgestrektheid van zijn ressort, belast met de uitoefening en het beleid der criminele justitie, en met eene gelijke zorg, als in art. 52 is bepaald, bij het Gerechtshof en de daaronder ressorterende arrondissements-rechtbanken en kantongeregten: de hoofdofficieren van justitie

kwam te liggen bij het College van procureurs-generaal.³⁸ Een derde gevolg van de reorganisatie was een sanering van het 'vergadercircuit'. In het kader van de reorganisatie werd een project 'Doorlichting van de overlegorganen' uitgevoerd, dat tot doel had een adequate nieuwe beleidsstructuur te ontwerpen, het grote aantal overlegorganen te saneren en daardoor een versnipperde beleidsvorming tegen te gaan. De ressortelijke commissies werden opgeheven.

Toch is het niet zo, dat sinds de reorganisatie alleen op landelijk niveau beleid wordt gemaakt. Integendeel. Het beleid wordt op hoofdlijnen bepaald door het College van procureurs-generaal in overleg met de minister van Justitie, maar tegelijkertijd is er voor gekozen ook op parketniveau beleidstaken neer te leggen. Volgens de *Perspectiefnotitie* uit 1997 is het, omdat bij het openbaar ministerie de lokale gerichtheid voorop staat, noodzakelijk grote ruimte toe te kennen aan degenen die zicht hebben op de lokale situatie. Het streven is dat parketten zich een goed beeld van hun omgeving vormen en met andere overheidsinstellingen, waaronder natuurlijk de politie en het lokale bestuur, een op die omgeving gericht handhavingsbeleid opzetten. Dit beeld van de omgeving wordt wel aangeduid als 'criminele kaart', ook wel 'criminaliteitsbeeldanalyse' (CBA) genoemd. Op basis van een dergelijk CBA kunnen specifiek lokale aandachtspunten boven komen drijven, die niet onder de landelijke prioriteiten vallen.³⁹

Bij het stellen van prioriteiten in de rechtshandhaving is, vanwege die lokale gerichtheid, het uitgangspunt dat terughoudendheid wordt betracht met het aanwijzen van landelijke prioriteiten. Het beleid van het College van procureurs-generaal concentreert zich op datgene dat niet kan worden overgelaten aan het lokale niveau. Voorbeelden van dergelijke landelijke aangelegenheden zijn volgens de *Perspectiefnotitie*:

- De invoering van nieuw beleid waarbij noodzakelijkerwijs specifieke, landelijke instrumenten nodig zijn om het beleid van de grond te krijgen (zoals de totstandkoming van handhaving op milieuterrein, of het ontwikkelen van het financieel rechercheren);
- Criminaliteit die op lokaal niveau niet boven de 'waarnemingsdrempel' uitkomt of waarvan de ernst op lokaal niveau niet of niet goed zichtbaar is (bijvoorbeeld corruptie);
- Delicten waarbij afspraken omtrent preventieve en repressieve handhaving vooral of alleen op bovenlokaal niveau liggen;
- Nakoming van internationale verplichtingen.

In de relatie tussen het College van procureurs-generaal en de parkethoofden ligt de nadruk op verantwoording achteraf, na een globale planning vooraf.

---

oefenen hunne ambtsplichten ten aanzien der criminele justitie uit, onder het toezigt en de directie van den Procureur-Generaal bij het Gerechtshof, en voorts te zijnen aanzien aan gelijke verpligting als in het voorgaande artikel, onderworpen.' Artikel 8 Sv (oud): 'De procureur-generaal bij het gerechtshof waakt voor de richtige vervolging van die strafbare feiten waarvan de rechtbanken en kantongerechten binnen het rechtsgebied van het gerechtshof waarbij hij is geplaatst, kennis nemen. Hij geeft daartoe bevelen aan de hoofden van de arrondissementsparketten.' Thans luidt art. 8 Sv: 'Het College van procureurs-generaal waakt voor de richtige vervolging van de strafbare feiten waarvan de kantongerechten, de rechtbanken en de gerechtshoven kennisnemen. Hij geeft daartoe de nodige bevelen aan de hoofden van de parketten.'

Artikel 140 Sv (oud): 'De procureur-generaal bij het gerechtshof waakt binnen het rechtsgebied van het gerechtshof waarbij hij is geplaatst voor de richtige opsporing van de strafbare feiten waarvan de rechtbanken of kantongerechten kennisnemen. Voorts waakt hij buiten het rechtsgebied van de gerechtshoven voor de richtige opsporing van de strafbare feiten waarvan de rechtbanken of kantongerechten binnen het rechtsgebied van het gerechtshof waarbij hij is geplaatst kennis nemen. Hij geeft daartoe bevelen aan de hoofden van de arrondissementsparketten'. Thans luidt art. 140 Sv: 'Het College van procureurs-generaal waakt voor de richtige opsporing van de strafbare feiten waarvan de kantongerechten, de rechtbanken en de gerechtshoven kennis nemen. Het geeft daartoe de nodige bevelen aan de hoofden van de parketten.'

³⁸ De ressortsparketten hebben na de reorganisatie nog wel een rol waar het gaat om het waarborgen van de (juridische) kwaliteit van het werk van het OM in het betreffende ressort. Zo zijn in diverse ressorten contact-AG's aangesteld, die aanspreekpunt zijn voor een arrondissementsparket.

³⁹ Informatie van S.C.M. Scheepers, beleidsmedewerker parket OM Roermond.

Richtlijnen en andere beleidsregels

Een centraal begrip in het OM-beleid is de richtlijn (sinds 1999 conform art. 130 lid 4 Sv aanwijzing genoemd). Richtlijnen zijn instructies die specifiek omschreven gedragslijnen voorschrijven aan de officieren van justitie. Deze worden op verschillende niveaus vastgesteld. De minister van Justitie kan richtlijnen geven (ministeriële circulaire). Het College van procureurs-generaal (voorheen de vergadering van procureurs-generaal) kan dat ook. Verreweg de meeste richtlijnen zijn van het College van procureurs-generaal afkomstig. Vroeger konden ook op ressortniveau richtlijnen uitgevaardigd worden door de procureur-generaal.

Richtlijnen kunnen naar onderwerp onderscheiden worden in:

- Vervolgingsrichtlijnen;
- Transactierichtlijnen;
- Sepotrichtlijnen;
- Requireerrichtlijnen (strafvorderingsrichtlijnen);
- Richtlijnen met betrekking tot opsporing van delicten;
- Richtlijnen met betrekking tot executie (tenuitvoerlegging) van de straf;
- Richtlijnen met betrekking tot organisatie van het werk en de binnen het kader van de wettelijke regelingen te volgen procedures.⁴⁰

Juridisch karakter richtlijnen

De vervolgingsbevoegdheid kan naar het oordeel van het OM al dan niet uitgeoefend worden en is daarmee een discretionaire bevoegdheid. Men spreekt in dit verband van het opportuniteitsbeginsel.⁴¹ Vervolgingsrichtlijnen 'structureren de door het OM krachtens het opportuniteitsbeginsel toekomende beleidsruimte'.⁴² Ze hebben een harmoniserende werking op de strafrechtspleging. De officieren van Justitie zijn op grond van de bestaande bevelsbevoegdheden binnen het OM aan de richtlijn gebonden.⁴³ Behalve een interne werking binnen het OM hebben de richtlijnen ook een externe werking. Ze scheppen duidelijkheid voor de 'buitenwacht', hoe het OM in bepaalde gevallen zal optreden en wekken daarmee verwachtingen die het OM moet honoreren op grond van de beginselen van behoorlijk bestuur. Als buitenwacht moeten in dit verband zowel verdachten als slachtoffers van delicten beschouwd worden. Richtlijnen, die zijn gepubliceerd, zijn volgens arresten van de Hoge Raad recht in de zin van art. 99 van de Wet op de rechterlijke organisatie.⁴⁴ De Hoge Raad kan een uitspraak vernietigen wegens schending van het recht (i.c. afwijkingen van de richtlijn). Niettemin zijn afwijkingen van de richtlijn in bepaalde omstandigheden toegestaan.

Openbaar of niet openbaar?

Vanaf 1979 worden de richtlijnen van het OM in beginsel openbaar gemaakt door middel van publicatie in de Nederlandse Staatscourant. Incidenteel waren daarvoor al enkele richtlijnen bekend gemaakt, zoals de pornografierichtlijnen uit 1970⁴⁵, die aangaven wat gelet op de toen geldende zedelijkheidswetgeving, opvattingen en jurisprudentie toelaatbaar was en wat niet, en de '49 stoelen richtlijn'⁴⁶ met betrekking tot het vertonen van pornofilms in gewone bioscopen.

Aan het besluit van de minister van Justitie uit 1979 tot openbaarmaking ging een brede discussie vooraf die zowel binnen als buiten het OM gevoerd werd. Er werd door de minister een 'Werkgroep

⁴⁰ In de Memorie van Toelichting op de justitie-begroting (Bijl. Hand. II 1978-1979, nr. 153000 VI p. 23) worden drie categorieën richtlijnen onderscheiden. Richtlijnen betreffende de techniek en tactiek van de opsporing, richtlijnen die betrekking hebben op de organisatie van het werk en de binnen het kader van de wettelijke regelingen te volgen procedures, en richtlijnen betreffende het strafrechtelijke beleid inzake de opsporing en de vervolging. Corstens/Tak, p. 124.

⁴¹ Het zgn. opportuniteitsbeginsel vloeit voort uit artt. 167 en 242 Sv. Art. 167 Sv: 'Indien naar aanleiding van het ingestelde opsporingsonderzoek het openbaar ministerie van oordeel is dat vervolging moet plaats hebben, gaat het daartoe zoo spoedig mogelijk over. Van vervolging kan worden afgezien op gronden aan het algemeen belang ontleend.' Art. 242 Sv: 'Indien naar aanleiding van het ingestelde voorbereidende onderzoek het openbaar ministerie van oordeel is dat vervolging moet plaats hebben, gaat het daartoe zoo spoedig mogelijk over. Zoolang het onderzoek op de terechtzitting nog niet is aangevangen, kan van verdere vervolging worden afgezien, ook op gronden aan het algemeen belang ontleend.'

⁴² Corstens, 'Richtlijnen van het OM: recht of niet?', in: H. G. van de Bunt e.a., *Richtlijnen van het Openbaar Ministerie*, Nijmegen 1993, p.31.

⁴³ Corstens, 'Richtlijnen van het OM: recht of niet?', p. 27.

⁴⁴ In een arrest van 19 juni 1990 (NJ 1991, 119) besliste de Hoge Raad dat de Richtlijn OM Belastingdienst van 16 januari 1985 recht in de zin van artikel 99 RO was.

⁴⁵ Gepubliceerd in het *Algemeen Politieblad* van 24 oktober 1970.

⁴⁶ Gepubliceerd in *Mededelingen van het stafbureau van het ministerie van Justitie* van 22 december 1976, nr. 971.

openbaarheid richtlijnen Openbaar Ministerie' ingesteld die advies uitbracht. In de discussie werden de volgende bedenkingen tegen openbaarheid ingebracht. De openbaarmaking zou het verboden gedrag bevorderen. Men zou bijvoorbeeld uit een beleid van niet-vervolgving van een 'first offender' kunnen opmaken dat de eerste winkeldiefstal geoorloofd zou zijn. Openbaarmaking zou het beleid doen verstarren, dat wil zeggen een flexibele aanpassing aan de praktijk onmogelijk maken. Daarentegen pleiten de volgende argumenten voor openbaarheid. Het beleid van het OM dient in het kader van de rechtszekerheid doorzichtig te zijn. Openbare richtlijnen dragen bij aan die doorzichtigheid. Bekendmaking zal eveneens ten goede kunnen komen aan de politieke verantwoordelijkheid van de minister van Justitie voor het beleid van het OM (democratische controle). Een overzicht van gepubliceerde richtlijnen is als bijlage bij dit rapport opgenomen.

Sommige richtlijnen worden niet openbaar gemaakt. Als voorbeelden kunnen genoemd worden: richtlijnen met betrekking tot de techniek en de tactiek van de opsporing of de manier van optreden bij gijzelingen of ontvoeringen. Voor deze richtlijnen geldt dat als de inhoud bekend zou worden bij justitiabelen, deze kunnen anticiperen op het doen en laten van de opsporings- en vervolgingsinstanties.

Het begrip 'richtlijn' is de laatste jaren vervangen door de begrippen 'aanwijzing', 'instructie' en 'handleiding'. Aanwijzingen zijn thans die richtlijnen die worden gepubliceerd. Instructies en handleidingen zijn niet-openbare richtlijnen.⁴⁷ Aangezien ze niet worden gepubliceerd hebben ze alleen interne werking, in tegenstelling tot de aanwijzing die externe werking heeft.

Een instructie is een schriftelijke mededeling met interne normatieve regels die wordt gebruikt voor:

- Het stellen van administratieve regels;
- Het stellen van gedragsregels;
- Het stellen van procedurele regels.

Een handleiding is een schriftelijke mededeling van descriptieve aard die wordt gebruikt voor:

- Het toelichten van een wet(sbepaling);
- Het toelichten van een bepaalde praktijk;
- Het verschaffen van andere informatie.

Kader voor Strafvordering (1999)

In de loop van de decennia zijn zeer vele richtlijnen voor de strafvordering opgesteld, zowel landelijk als lokaal. De strafvorderingsaspecten waren met name in de landelijke richtlijnen slecht toegankelijk; de voor de beoordeling benodigde informatie was verweven in een omvangrijker geheel. Er ontstond behoefte aan een overkoepelend kader. In het kader van de reorganisatie werden de bestaande richtlijnen kritisch geanalyseerd (project 'doorlichting van OM-richtlijnen').

Het overkoepelend kader wordt nu geboden door het Kader voor Strafvordering uit 1999. Het Kader voor Strafvordering is een aanzet om de consistentie in strafvorderingsbeleid te vergroten, onder meer door bij de strafvordering 'systematisch en expliciet rekening te houden met verzwarende dan wel verlichtende omstandigheden'. Dit gebeurt door binnen alle strafvorderingsrichtlijnen een puntensysteem te hanteren, waarbij 'strafpunten' de ernst van het delict aangeven en 'sanctiepunten' de strafmaat bepalen.

---

⁴⁷ 'Instructie voor het gebruik van OM-beleidsregels. De aanwijzing, de instructie en de handleiding', 25 februari 1998 (vastgesteld in de collegevergadering van 3 februari 1998).

Actoren

Landelijk niveau

Algemeen

Minister van Justitie

De minister van Justitie is politiek verantwoordelijk voor en geeft leiding aan het OM. De minister bepaalt het te voeren OM-beleid en legt hierover verantwoording af in de Tweede Kamer. De minister is bevoegd algemene aanwijzingen en bijzondere aanwijzingen aan het OM te geven. Hij bereidt wetgeving voor met betrekking tot de rechtshandhaving en de organisatie en bevoegdheden van het OM binnen deze rechtshandhaving. Tot de reorganisatie van 1995 voerde de minister overleg met de Vergadering van procureurs-generaal over zaken van algemeen beleid. Na de reorganisatie voert de minister overleg met het College van procureurs-generaal in de overlegvergadering.

Overlegvergadering

De overlegvergadering fungeert sinds 1995. In deze vergadering overlegt het College van procureurs-generaal met de minister van Justitie over het OM-beleid.

Vergadering van procureurs-generaal

Deze (tweewekelijkse) vergadering is ontstaan in de jaren dertig. De vergadering werd voorgezeten door de secretaris-generaal van het ministerie van Justitie. Lid waren de procureurs-generaal, alsook de directeur-generaal Politie en Vreemdelingenzaken van het ministerie van Justitie. Aan de orde kwamen adviezen aan de minister over projecten van wetgeving, coördinatie van het beleid van het OM inzake opsporing, vervolging en strafvordering en organisatorische en personeelszaken. De vergadering hield zich ook bezig met beleid in strafrechtelijk controversiële kwesties.⁴⁸ In de loop van de tijd ging de vergadering van procureurs-generaal zich steeds meer leidinggevend opstellen. Het zwaartepunt in de beleidsbepaling verschoof van ministerie naar OM. In 1990 verscheen een eerste beleidsplan van het OM *Strafrecht met beleid*. Overigens verscheen dit plan gelijktijdig met het beleidsplan van het ministerie *Recht in beweging*.⁴⁹ In 1995 werd de Vergadering overbodig door de instelling van het College van procureurs-generaal

College van procureurs-generaal

Sinds 1995 heeft het College van procureurs-generaal de leiding over het OM. De hoofden van de parketten zijn ondergeschikt aan het College. Het College van procureurs-generaal stelt in overleg met de minister van Justitie het beleid van het OM op hoofdlijnen vast. Het College toetst de beleidsplannen van de parketten en stelt richtlijnen vast.

Vergadering van Hoofdofficieren van Justitie

De vergadering van Hoofdofficieren van Justitie was een algemeen overleg tussen de hoofden van de arrondissementsparketten, waarin informatie-uitwisseling centraal stond. De vergadering was niet formeel ingesteld en had ook geen bevoegdheden. De vergadering fungeerde tot de instelling van het OM-breed beraad in ca. 1997

Hoofdofficierenberaad

De bedoeling van het hoofdofficierenberaad (HOB) was als overlegpartner te fungeren voor landelijke en algemene beheersaangelegenheden op het terrein van de politieorganisatie. Het HOB voerde in dit verband overleg met het Korpsbeheerdersberaad, de Raad van Hoofdcommissarissen en de ministeries. Het beraad werd ingesteld omstreeks 1990 en fungeerde tot ca. 1997.

---

⁴⁸ Naar aanleiding van een rechterlijke uitspraak in 1981 over hulp bij zelfdoding, besloten de procureurs-generaal bijvoorbeeld om voorlopig elk geval van euthanasie of hulp bij zelfdoding in hun vergadering te bespreken. De betrokken PG legde de zaak dus eerst voor aan de vergadering voordat hij een beslissing over de vervolging nam.

⁴⁹ J.H. Kuyper, *Rechtshandhaving en het Openbaar Ministerie. enige beschouwingen over de verhouding van het Openbaar Ministerie tot de wetgevende departementen*. In: *In: Magistraat met beleid. De officier van Justitie en zijn omgeving*. Opstellen aangeboden aan mr. C. van Steenderen bij zijn afscheid als hoofdofficier van Justitie te Amsterdam op 25 september 1992. Arnhem 1992. p. 53.

OM-breed beraad

Het OM-breed beraad werd rond 1997 ingesteld. Het is een periodiek overleg van hoofdofficieren van Justitie en het College van procureurs-generaal, dat wordt voorgezeten door de voorzitter van het College. Het secretariaat berust bij het College van procureurs-generaal.

Adviescommissie Wetgeving

Deze commissie bestaat sinds 1995. Een instellingsbesluit is genomen in de vergadering van procureurs-generaal van 26 oktober 1994. De commissie adviseert aan het College van procureurs-generaal over wetgeving, beleidsjuridische / juridisch-technische advisering en voorbereiding van richtlijnen en circulaire op het terrein van het commune strafrecht en strafvordering.

Executie

Landelijk Executie Overleg (LEO)

Het Landelijk Executie Overleg is ingesteld door de vergadering van procureurs-generaal op 21 september 1988, met als taken:

- Het voeren van periodiek overleg over de gang van zaken bij executie;
- Het jaarlijks rapporteren aan de vergadering van procureurs-generaal over de executieresultaten;
- Het voeren van centraal overleg over executieaangelegenheden met derden;
- Het instandhouden van communicatie tussen lokaal OM en centrale diensten;
- Het ontwikkelen en realiseren van verbeteringen in executie.

Het LEO is thans belast met het voorbereiden en vormen van het executiebeleid ten behoeve van het College.

Landelijk Ontnemings Overleg (LOO)

Het Landelijk Ontnemings Overleg (LOO) speelt een belangrijke rol bij de beleidsvorming rond ontnemingszaken. In het LOO zetten vertegenwoordigers van het BOOM, andere onderdelen van het OM, de politie en het Bureau Internationale Rechtshulp in Strafzaken van het ministerie van Justitie de lijnen uit voor het ontnemingsbeleid. Het LOO legt voorstellen ter beslissing voor aan het College van procureurs-generaal.

Coördinatiecommissie Ontnemingen

In de Coördinatiecommissie Ontnemingen hebben het BOOM en vertegenwoordigers van de ministeries van Justitie, Binnenlandse Zaken en Financiën zitting. Deze drie ministeries zijn alle bij de uitvoering van het ontnemingsbeleid betrokken. Hier vindt de afstemming van het beleid met de departementen plaats. De commissie bespreekt uitvoeringskwesties en houdt de voortgang bij het halen van de beleidsdoelstellingen in de gaten.

Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie (BOOM)

Het BOOM heeft in het kader van de ontneming van wederrechtelijk verkregen voordeel de volgende taken:

- verlenen van ondersteuning aan de portefeuillehouder in het College van procureurs-generaal;
- verlenen van algemene faciliteiten aan het OM, zoals een helpdesk, de jurisprudentie ontnemingswetgeving, de handleiding ontnemingswetgeving en een tweemaandelijks nieuwsbrief;
- adviseren van de parketten inzake de toepassing van de ontnemingswetgeving;
- verlenen van ondersteuning aan het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB).

Economie

Landelijke vergadering van economische officieren

Deze vergadering van economische officieren (OvJ's belast met economische strafzaken) is omstreeks 1970 opgericht. De vergadering kende een aantal werkgroepen (Algemeen, Vervoer, Milieu, Volksgezondheid en Landbouw, Sociale Zaken, Economie en Financiën en Visserij) die de besluitvorming voorbereidden. Deze werkgroepen ressorteren thans onder het Voorzittersoverleg Economie.

Wergroep Vervoer

Deze werkgroep van de landelijke vergadering van economische officieren is opgericht in de jaren zeventig. In de werkgroep zijn ambtenaren van het ministerie van Verkeer en Waterstaat (V&W)

vertegenwoordigd. De werkgroep toetst wetgevingsproducten van het ministerie van V&W op het punt van de handhaafbaarheid, geeft daarover adviezen aan V&W en ontwerpt strafmaattarieven.

Werkgroep Volksgezondheid en Landbouw

Deze werkgroep heeft als taak: het voorbereiden van beleidsvoorstellen van de landelijke vergadering van economische officieren aan het College en advisering omtrent handhavingsbeleid en handhaafbaarheid van de economische regelgeving. Aan de werkgroep nemen ook ambtenaren van de ministeries van VWS en LNV deel die direct betrokken zijn bij de strafrechtelijke handhaving van de economische regelgeving.

Werkgroep Sociale Zaken, Economie en Financiën.

Aan deze werkgroep nemen behalve leden van het OM ook ambtenaren van de Economische Controledienst en de ministeries van EZ en SZW deel. De werkgroep dient voor overleg tussen leden van het OM onderling en met de betrokken ministeries en opsporingsdiensten.

Vergadering van visserij-officieren / Werkgroep Visserij

Deze vergadering heeft als taak: het voorbereiden van beleidsvoorstellen van de landelijke vergadering van economische officieren aan het College en advisering omtrent handhavingsbeleid en handhaafbaarheid van de visserijregelgeving. Aan de vergadering nemen behalve leden van het OM ook ambtenaren van de Algemene Inspectiedienst (AID) van het ministerie van LNV deel.

Voorzittersoverleg Economie

Dit overleg werd opgericht in 1989 en was een voortzetting van de vergadering van Voorzitters van ressortelijke economische commissies. Deze ressortelijke economische commissies werden opgeheven, omdat de handhaving van de Wet economische delicten een landelijk karakter heeft. Thans is het Voorzittersoverleg Economie een Coördinatiecommissie die de besluitvorming van het College van procureurs-generaal voorbereidt en waaraan bovengenoemde werkgroepen rapporteren.

Fraude

Coördinatiecommissie Fraude

Overkoepelend overleg van fraude-OvJ's, dat het College van procureurs-generaal adviseert over de aanpak van fraude.

Coördinerend EG-Fraudeberaad

Dit overleg is in 1992 door de minister van Justitie ingesteld. Naast het OM zijn in dit beraad ook CRI, FIOD, Douane, AID, ECD, politie en ministerie van Justitie vertegenwoordigd. Het doel van het beraad is het bevorderen van een optimale aanwending van de opsporings- en vervolgingscapaciteit met betrekking tot de EG-fraude. Hiertoe houdt het EG-Fraudeberaad zich bezig met:

- het beleidsmatig afstemmen van de opsporingsactiviteiten van de diverse diensten en het scheppen van een kader, waarbinnen controle-, opsporings- en vervolgingsactiviteiten beter op elkaar kunnen worden afgestemd.
- Kritisch toetsen en evalueren van onderzoeken teneinde te bevorderen dat met de beschikbare inzet een maximaal effect wordt bereikt.
- Het bevorderen van de toetsing van regelgeving op handhaafbaarheid en fraudegevoeligheid.
- Bevorderen van uitwisseling van informatie en ervaring in nationaal en communautair verband met betrekking tot opsporing en vervolging, en het aldus vergroten van de kennis van de actoren op het gebied van de EG-regelgeving en EG-fraudebestrijding.

Verkeer

Verkeerscommissie (VCOM)⁵⁰

De VCOM werd op 23 september 1965 ingesteld door de vergadering van procureurs-generaal om de vergadering op verzoek of op eigen initiatief te adviseren over de opsporing en vervolging van verkeersdelicten. Vóór de reorganisatie waren de vijf voorzitters van de ressortelijke verkeerscommissies lid van VCOM.

---

⁵⁰ Soms afgekort tot VECOM.

Milieu

Coördinerend Beleidsoverleg (CBO) Milieu

Dit overleg bestaat sinds 1990; voordien werd de milieucriminaliteit in de landelijke vergadering van economische officieren behandeld. De voorzitters van de onder het CBO Milieu ressorterende commissies hebben hierin zitting. Dit zijn de Commissie Groen, de Commissie Water, de Commissie Wet Milieubeheer, de Commissie Stoffenvervoer en de Commissie Facilitair. Het CBO coördineert de adviezen van bovengenoemde commissies en behandelt voorts het algemene handhavingsbeleid. Dit algemene beleid behelst onderwerpen, die niet specifiek tot het werkterrein van de functionele commissies behoort. Hierbij moet men denken aan items als aansturing politie, aanwijzingsbeleid bijzondere opsporingsambtenaren, ontwikkeling instrumentarium, handhavingsstructuur e.d.

Commissie Groen

De commissie adviseert omtrent handhavingsbeleid en handhaafbaarheid van bestaande en ontwerp-regelgeving op het terrein van de volgende wetten:

- Grondwaterwet
- Wet bodembescherming
- Meststoffenwet
- Ontgrondingenwet
- Deconstructiewet
- Boswet
- Flora- en faunawet
- Jachtwet
- Vogelwet
- Natuurbeschermingswet
- Nuttige dierenwet
- Wet bescherming bedreigde inheemse dier- en plantesoorten
- Wet op de walvisvangst
- Wet op de ruimtelijke ordening

Commissie Water

De commissie adviseert omtrent handhavingsbeleid en handhaafbaarheid van bestaande en ontwerp-regelgeving op het terrein van de volgende wetten:

- Rivierenwet
- Waterleidingwet
- Wet op de waterhuishouding
- Wet verontreiniging oppervlaktewateren
- Wet verontreiniging zeewater
- Wet voorkoming verontreiniging door schepen
- Waterschapskeuren
- Mijnwet continentaalplat
- Wet bodemmaterialen Noordzee

Commissie Wet Milieubeheer

De commissie adviseert omtrent handhavingsbeleid en handhaafbaarheid van bestaande en ontwerp-regelgeving op het terrein van de volgende wetten:

- Wet milieubeheer
- Wet op de economische delicten
- Wet milieugevaarlijke stoffen
- Wetboek van Strafrecht, art. 172-173b
- Wet inzake de luchtverontreiniging
- Afvalstoffenwet
- Wet chemische afvalstoffen
- Hinderwet
- Kernenergiewet
- Mijnwet continentaal plat
- Mijnwet 1903
- Wet bodemmaterialen Noordzee
- Wet opsporing delfstoffen

- Electriciteitswet
- Wet geluidhinder

Commissie Stoffenvervoer

De commissie adviseert omtrent handhavingsbeleid en handhaafbaarheid van bestaande en ontwerp-regelgeving op het terrein van de volgende wetten:

- EVOA
- Wet gevaarlijke stoffen / Wet vervoer gevaarlijke stoffen
- PMV-vba

Commissie Facilitair

Deze commissie, voortgekomen uit de samenvoeging van de Commissie Opleiding en vorming en de Commissie Informatievoorziening, adviseert het CBO omtrent beleid op de onderscheiden deelgebieden en draagt zorg voor de organisatie van de daarvoor vereiste faciliteiten. De deelgebieden betreffen:

- Informatievoorziening
- Opleiding en vorming
- Voorlichting

Overige

Coördinerend Beleidsoverleg (CBO) Zware Criminaliteit

Het CBO Zware Criminaliteit adviseert het College van procureurs-generaal over de aanpak van de georganiseerde misdaad.

Landelijk Overleg Coördinerend ZGC-OvJ v/d kernteamparketten

Dit is hetzelfde overlegorgaan als: *Coördinerend Overleg IRT-officieren*.

Het overleg, dat valt onder het CBO Zware Criminaliteit, is ingesteld in 1993 met als taken:

- Het afstemmen van operationele zaken op het gebied van de aanpak van de georganiseerde misdaad (zowel in als buiten IRT-verband);
- Het leveren van bijdragen aan de prioriteitstelling (voorbereiding Coördinerend Beleidsoverleg onder voorzitterschap van de portefeuillehouder);
- Informatie-uitwisseling en advisering richting Hoofdofficieren, CBO en College van procureurs-generaal).

Landelijke werkgroep officiersoverleg drugs

Deze werkgroep, ingesteld in de jaren zeventig, was aanvankelijk vooral gesprekspartner van het ministerie van Justitie bij de voorbereiding van wetgeving met betrekking tot drugs. In de loop van de tijd kwam het accent te liggen op advisering van de procureurs-generaal.

Commissie Computercriminaliteit

De Commissie Computercriminaliteit is op 7 april 1998 ingesteld door het College van procureurs-generaal. Gelet op de toenmalige ontwikkelingen rond computercriminaliteit (de aard en omvang, de opsporing van fraude en van uitingsdelicten – zoals kinderporno, opruiing en racisme-, de procedurele kanten rond de techniek van opsporing en de beoogde wetgeving en internationale afstemming) had het College behoefte aan een overlegorgaan ten behoeve van de beleidsvoorbereiding op dit gebied. De Commissie Computercriminaliteit heeft de volgende taken meegekregen:

- Het College van procureurs-generaal voorzien van voorstellen en advies inzake:
  - monitoren van ontwikkelingen van de criminaliteit op de elektronische snelweg;
  - de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde op de elektronische snelweg en de daarmee samenhangende regelgeving inzake wetgeving elektronische snelweg.
- Functioneren als aanspreekpunt voor het ministerie van Justitie en overige relevante instanties en personen.

Commissie Feiten en Tarieven

De commissie bestaat sinds 1991. De taken van de commissie zijn:

- Advisering aan de vergadering (het College) van procureurs-generaal over de richtlijn voor het transactie- en strafvorderingsbeleid van het OM inzake kantongerechtovertredingen en de bijlage van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften

- Advisering aan de minister van Justitie over het Transactiebesluit 1994 en de bijlage bij de Wet administratiefrechtelijke handhaving Verkeersvoorschriften
- Toetsing van de adviezen aan de vergadering (het College) van procureurs-generaal over richtlijnen voor het transactie- en strafvorderingsbeleid van het OM inzake misdrijven
- Vaststelling van de verschillende teksten met betrekking tot deze feiten voor de geautomatiseerde systemen van de verschillende opsporingsinstanties en het OM
- Vaststelling van de tekst van het feitenboekje
- Advisering aan de minister van Justitie over de tekst van de formulieren die nodig zijn voor de afhandeling binnen het OM en de verschillende opsporingsinstanties van misdrijven, kantongerechtovertredingen en gedragingen als bedoeld in art. 2 lid 6 van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften

Pornocom

Deze commissie bracht in 1970 advies uit aan de vergadering van procureurs-generaal over de handhaving van art. 240 e.v. Wetboek van Strafrecht. Dit advies heeft geleid tot de pornografie-richtlijnen van 24 oktober 1970. In de jaren daarna heeft Pornocom voorbereidend werk verricht voor het opsporings- en vervolgingsbeleid op het terrein van de commerciële sex (prostitutie, sexclubs en – bioscopen). Hierbij zijn twee beginselen uitgewerkt: het tegengaan van ongewilde confrontatie en de bescherming van de jeugd.

Vergadering van Resacvoorzitters

Deze landelijke beleidscommissie is opgericht in 1973 om een inventarisatie te geven van de onderwerpen die van landelijke betekenis waren. De vergadering van Resacvoorzitters kreeg ook verzoeken van de vergadering van procureurs-generaal om voorstellen voor landelijk beleid te formuleren.

Platforms

Binnen het OM bestaan vele overlegorganen die in tegenstelling tot (coördinatie)commissies en werkgroepen geen beleidsvormende taak hebben, maar waarin wel de uitvoering van het OM-beleid besproken wordt en afstemming en informatie-uitwisseling plaatsvindt. Aan de platforms nemen OvJ's deel die zich met hetzelfde specifieke beleidsterrein bezighouden. Voorbeelden van dergelijke platforms zijn:

- Landelijke vergadering van heenzendovj's
- Landelijk overleg preventie-officieren (1991-)
- Landelijke vergadering Milieu OM
- Landelijke vergadering van economische officieren
- Landelijke vergadering CID-officieren van Justitie (1995-)
- Landelijk Overleg voetbal officieren (ca. 1980-)
- Landelijke Vergadering van slachtofferfunctionarissen en coördinatoren (1987-)
- Landelijke vergadering van jeugdofficieren
- Platform Computercriminaliteit
- Platform Internationale Rechtshulp

Regionaal niveau

Regiobijeenkomst Noord, Midden en Zuid

Er zijn drie Regiobijeenkomsten: Noord, Midden en Zuid. Hierin vindt overleg tussen parkethoofden plaats. Het College van procureurs-generaal legt ieder jaar een aantal strategische onderwerpen voor aan de regiobijeenkomsten Noord, Midden en Zuid. Op basis van de gevoerde discussies binnen de regiobijeenkomsten bepaalt het College vervolgens een standpunt. Soms wordt dit standpunt nog voorgelegd aan het OM-breed beraad.

Ressort niveau

N.B. De onderstaande ressortoverlegorganen zijn bij de reorganisatie van 1995-1999 dan wel reeds eerder opgeheven.

Procureur-generaal

De procureur-generaal had tot de reorganisatie van 1995-1999 de leiding over een ressort. Hij kon algemene en bijzondere aanwijzingen geven aan de ambtenaren binnen het ressort.

Advocaat-generaal

Sinds de reorganisatie staat aan het hoofd van een ressortparket een advocaat-generaal. Als hoofd van het ressortparket kan de hoofdadvocaat-generaal algemene en bijzondere aanwijzingen geven aan de ambtenaren van zijn parket.

Ressortsvergadering

Op ressortelijk niveau was de ressortsvergadering het beleidsbepalend orgaan, samengesteld uit de procureur-generaal, AG's en hoofden van parketten van het ressort. Het beleid werd voorbereid door ressortsadviescommissies. Overigens kon het werk van deze adviescommissies een bredere, landelijke betekenis hebben. De adviescommissie die van de vergadering van procureurs-generaal de opdracht kreeg om advies uit te brengen over een bepaald onderwerp, fungeerde voor dat onderwerp als landelijke adviescommissie.

Ressortsadviescommissie (RESAC)

Samengesteld uit één AG als voorzitter en een of meer leden van elk arrondissementsparket. Taak: adviseren van ressortsvergadering over algemene onderwerpen met een ressortskarakter.

Ressortsverkeerscommissie (REVECOM)

Samenstelling: AG (voorzitter) en verkeersofficieren van de parketten (leden). De REVECOM stimuleerde de verkeersafdelingen en vervulde een voorbereidende taak voor de landelijke Verkeerscommissie Openbaar Ministerie (VCOM)

Ressortsvuurwapencommissie (REVUCOM)

Samenstelling: AG (voorzitter), OvJ's belast met vuurwapenzaken en politiechefs (leden). Onderwerpen die in de REVUCOMs besproken werden waren het requireerbeleid bij vuurwapenzaken en de organisatie van de politie in vuurwapenteams.

Ressortsdrugscommissie (REDRUCOM)

Samenstelling: AG (voorzitter), OvJ's belast met drugszaken (leden). De REDRUCOMs richtte zich op harmonisering van opsporing en vervolging van overtredingen van de Opiumwet.

Ressortelijke economische commissie (REECOM)

Samenstelling: AG belast met economische strafzaken in hoger beroep (voorzitter), economische officieren (leden). Vanaf 1980.

REJECOM / REKICOM

Ressortscommissie voor jeugd/kinderzaken.

RETECOM

Ressortscommissie voor Telegraaf- en Telefoonwetzaken.

Ressortsfraudecommissie (REFRAUCOM)

Ressortscommissie voor fraudezaken.

REMICOM

Ressortscommissie voor milieuzaken.

Parketniveau

Hoofdofficier van Justitie

Aan het hoofd van elk arrondissementsparket staat een officier van justitie in de rang van hoofdofficier. Het hoofd van het arrondissementsparket kan algemene of bijzondere aanwijzingen geven aan de ambtenaren van het parket. Ook voor het landelijk parket wordt een hoofd benoemd, die dezelfde bevoegdheden heeft.

Parketten

Binnen de beleidscyclus zijn de parketten verantwoordelijk voor het jaarlijks opstellen van een beleidsplan en jaarverslag. In de parketvergadering / parket management team onder leiding van de hoofdofficier van justitie worden verder besluiten worden genomen over onderwerpen die in hoofdzaak voor het betrokken arrondissement van belang zijn. Aan de orde komen ook besluiten van de landelijke en regionale organen terwijl tevens beleidsvoorbereidend overleg plaatsvindt voor deze organen.

Ad hoc commissies, stuurgroepen, projectgroepen, contactgroepen en werkgroepen

Zowel op landelijk als op lokaal niveau zijn er in de onderzoeksperiode (1950-2000) zeer vele ad hoc / tijdelijke commissies, stuurgroepen, projectgroepen, contactgroepen, werkgroepen e.d. geweest voor specifieke aangelegenheden. Enkele voorbeelden:

- Projectgroep Effectief Extern Overleg OM
- Begeleidingscommissie voor de publicatie 'Criminaliteit en rechtshandhaving'
- Begeleidingscommissie Agentschap CJIB evaluatie
- Stuurgroep Implementatie nieuwe wetgeving 1999
- Stuurgroep Geïntegreerd Capaciteitsmodel Strafrechtketen OM/ZM
- Stuurgroep handhaven op niveau
- Klankbordgroep Project Flankerend Beleid Opheffing Bordeelverbod
- Opdrachtgeversoverleg Landelijk Expertisecentrum Opsporingsmethoden

Een volledige inventarisatie van deze actoren valt buiten het kader van dit onderzoek. Hierna worden enkele belangrijke vermeld.

Werkgroep structuur OM

Deze werkgroep werd in 1965 ingesteld door de vergadering van procureurs-generaal. De werkgroep bracht in 1968 advies uit over een nieuwe structuur voor het OM.

Commissie vermogensstraffen

Deze commissie adviseerde de minister van Justitie in 1969 over de toepassing van vermogensstraffen binnen de strafrechtspleging.

Commissie rubricering sepotgronden (Commissie Overbeek)

De Commissie was in de jaren zeventig ingesteld en stond onder leiding van hoofdofficier van justitie Overbeek. De commissie ontwierp richtlijnen voor gronden voor sepot, die tot op de dag van vandaag nog worden gebruikt.

Werkgroep openbaarheid richtlijnen Openbaar Ministerie

Deze commissie werd ca. 1979 ingesteld door de minister van Justitie om advies uit te brengen over het al dan niet openbaar maken van de richtlijnen voor de strafvervolgung van het OM.

Werkgroep justitieel beleid en slachtoffer

Deze werkgroep (vz. Vaillant) bracht in 1986 een rapport uit dat leidde tot de invoering van een meer gericht slachtofferbeleid.⁵¹

Werkgroep Voorstudie structuur OM

Deze werkgroep (vz. Boekraad) bracht in 1986 een rapport uit over onderwerpen als het functioneren van de PG-vergadering en de relatie met de rest van het OM, betere informatievoorziening en analyse, training in de sfeer van management en bestuurlijk opereren, de relatie met de politie, een gerichte aanpak van de persvoorlichting, betere samenwerking tussen het rechtsgeleerd en niet-rechtsgeleerd personeel en een beter bedrijfsmatig functioneren.⁵²

Werkgroep prioriteitstelling

Deze werkgroep werd in 1989 ingesteld door de vergadering van procureurs-generaal en had als opdracht een meerjarig beleidsplan voor het OM voor te bereiden.

⁵¹ A.B. Vast, '75 jaar Openbaar Ministerie', p. 101-102.

⁵² A.B. Vast, '75 jaar Openbaar Ministerie', p. 103.

Stuurgroep versterking OM (SVOM)

Begin 1991 wordt deze stuurgroep ingesteld ten behoeve van de implementatie van de beleidsdoelen van *Strafrecht met beleid*.

Commissie Openbaar Ministerie

De commissie werd in 1993 ingesteld door de minister van Justitie om onderzoek te doen naar het functioneren van het OM. Haar in 1994 gepubliceerde rapport leidde uiteindelijk tot een reorganisatie van het OM.

Handelingen

In dit hoofdstuk zijn de handelingen opgenomen van het Openbaar Ministerie op het terrein van de rechtshandhaving.

De handelingen zijn ingedeeld naar volgend model:

Actor
Handeling
Periode
Grondslag
Product
Opmerking

Onder *actor* wordt in dit rapport verstaan het onderdeel van het Openbaar Ministerie dat de handeling verricht. In een aantal gevallen wordt 'Openbaar Ministerie' aangehouden. In die gevallen kan de handeling door alle onderdelen en op alle niveaus binnen het OM worden verricht. In enkele gevallen is de minister van Justitie vermeldt als actor van handelingen ten aanzien van het OM.

De *handeling* is (een complex van) activiteit(en), gericht op de omgeving, voor verrichting waarvan een overheidsorgaan (op grond van attributie of delegatie) verantwoordelijkheid draagt.

De *periode* is het tijdvak waarin de handeling is verricht. Als beginjaar is steeds 1950 genomen, tenzij een later beginpunt van de handeling is gevonden. Hierbij de kanttekening dat in de periode 1950-1970 nog weinig beleidsactiviteiten werden ontplooid. Is geen eindjaar vermeld, dan wordt de handeling verondersteld bij het afsluiten van het onderzoek (2000) nog steeds te zijn verricht.

Onder *grondslag* wordt verstaan de wettelijke grondslag voor het handelen van het OM. Slechts in een enkel geval kon een wettelijke grondslag voor de beleidsactiviteiten van het OM worden gevonden.

Het *product* is het (administratieve) resultaat van een door een actor verrichte handeling.

Bij *opmerking* is waar nodig een toelichting of verduidelijking opgenomen.

Minister van Justitie en procureurs-generaal

1.
Actor Minister van Justitie
Handeling Het voorbereiden, coördineren, vaststellen en evalueren van beleid inzake het Openbaar Ministerie en de rechtshandhaving
Periode 1950-
Grondslag
Product Beleidsnota's, rapporten, adviezen, evaluaties, bv.:
Samenleving en criminaliteit: een beleidsplan voor de komende jaren (1985)
Plan van aanpak reorganisatie openbaar ministerie (1995)
2.
Actor Vergadering van procureurs-generaal tot 1995/ College van procureurs-generaal vanaf 1995
Handeling Het voorbereiden, coördineren, vaststellen en evalueren van het beleid van het Openbaar Ministerie met betrekking tot de rechtshandhaving
Periode 1950-
Grondslag
Product Beleidsnota's, rapporten, adviezen, evaluaties, bv.:
Strafrecht met beleid (1990)
Perspectiefnotitie (1997)
Perspectief op 2002 (1998)
3.
Actor Vergadering van procureurs-generaal tot 1995 / College van procureurs-generaal vanaf 1995
Handeling Het voeren van overleg met de minister van Justitie over het beleid van het OM met betrekking tot de rechtshandhaving
Periode 1950-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities
Opmerking Vanaf 1995 houdt de minister van Justitie maandelijks een Overlegvergadering met het College van procureurs-generaal.
4.
Actor Vergadering van procureurs-generaal
Handeling Het adviseren van de minister van Justitie inzake wetgeving met betrekking tot de rechtshandhaving
Periode 1950-1995
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities en agenda's
5.
Actor College van procureurs-generaal
Handeling Het adviseren van de minister van Justitie over wetgeving met betrekking tot de rechtshandhaving
Periode 1950-1995
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities
6.
Actor College van procureurs-generaal
Handeling Het toetsen van beleidsplannen (jaarplannen) van de parketten
Periode 1995-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

7.
 Actor (Vergadering van) Procureur(s)-generaal
 Handeling Het vaststellen van beleidsregels, richtlijnen en circulaires met betrekking tot de rechtshandhaving (in zijn ressort)
 Periode 1950-1995
 Grondslag
 Product Beleidsregels, richtlijnen, circulaires
8.
 Actor College van procureurs-generaal vanaf 1995
 Handeling Het vaststellen van beleidsregels, richtlijnen en circulaires met betrekking tot de rechtshandhaving
 Periode 1995-
 Grondslag
 Product Beleidsregels, richtlijnen, circulaires
9.
 Actor Minister van Justitie
 Handeling Het geven van algemene of bijzondere aanwijzingen aan het OM
 Periode 1950-
 Grondslag Wet op de rechterlijke organisatie, art. 5 (oud), 127
 Product Aanwijzingen, circulaires
10.
 Actor College van procureurs-generaal
 Handeling Het voeren van overleg met de minister van Justitie over diens voornemen tot het geven van aanwijzingen aan het OM
 Periode 1995-
 Grondslag Wet op de rechterlijke organisatie, art. 128
 Product O.a. adviezen, notulen, notities
 Opmerking De procedure loopt volgens art. 128 Wet op de rechterlijke organisatie als volgt. De minister informeert het College over de voorgenomen aanwijzing. Het College kan dan schriftelijk en gemotiveerd antwoorden. Daarop kan de schriftelijke en gemotiveerde aanwijzing volgen. Een en ander kan in spoedgevallen mondeling gebeuren.
11.
 Actor Minister van Justitie / Vergadering van procureurs-generaal tot 1995/ College van procureurs-generaal vanaf 1995
 Handeling Het instellen van (advies)commissies en werkgroepen op het gebied van de rechtshandhaving
 Periode 1950-
 Grondslag
 Product Instellingsbesluiten, notulen
 Opmerking Dit betreft zowel permanente als ad hoc (advies)commissies en werkgroepen.
12.
 Actor Minister van Justitie/ Vergadering van procureurs-generaal tot 1995/ College van procureurs-generaal vanaf 1995
 Handeling Het opstellen van periodieke verslagen
 Periode 1950-
 Grondslag
 Product Jaarverslagen, kwartaalverslagen
 Opmerking Het jaarverslag van het OM wordt door de minister van Justitie aan de Tweede Kamer verstrekt.
13.
 Actor Minister van Justitie/ Vergadering van procureurs-generaal tot 1995/ College van procureurs-generaal vanaf 1995 / Hoofdofficier van Justitie

Handeling	Het (doen) uitvoeren van voorlichtingactiviteiten over het OM.
Periode	1950-
Grondslag	
Product	Brochures, folders, web-site
14.	
Actor	Minister van Justitie
Handeling	Het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van leden of commissies uit de Kamers der Staten-Generaal betreffende het OM.
Periode	1950-
Grondslag	
Product	Brieven
Opmerking	De voorbereiding van deze handeling vindt ook plaats binnen het OM.
15.	
Actor	Minister van Justitie
Handeling	Het informeren van de Commissies voor de Verzoekschriften en andere tot onderzoeken van klachten bevoegde commissies uit de Kamers der Staten-Generaal naar aanleiding van klachten over de uitvoering of de gevolgen van het beleid betreffende het OM.
Periode	1950-
Grondslag	
Product	Brieven, ambtsberichten
Opmerking	De voorbereiding van deze handeling vindt ook plaats binnen het OM.
16.	
Actor	College van procureurs-generaal
Handeling	Het toetsen van de jaarverslagen van de parketten
Periode	1995-
Grondslag	
Product	O.a. adviezen, notulen, notities, correspondentie
17.	
Actor	Minister van Justitie / Vergadering van procureurs-generaal tot 1995/ College van procureurs-generaal vanaf 1995
Handeling	Het vaststellen van de opdracht en het eindproduct van (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de rechtshandhaving
Periode	1950-
Grondslag	
Product	Correspondentie, onderzoeksrapport
18.	
Actor	Minister van Justitie / Vergadering van procureurs-generaal tot 1995 / College van procureurs-generaal vanaf 1995
Handeling	Het begeleiden van (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de rechtshandhaving
Periode	1950-
Grondslag	
Product	Notities, notulen, correspondentie
19.	
Actor	Minister van Justitie / Vergadering van procureurs-generaal tot 1995 / College van procureurs-generaal vanaf 1995
Handeling	Het verzamelen en bewerken van gegevens ten behoeve van (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de rechtshandhaving
Periode	1950-
Grondslag	
Product	O.a.. statistieken,

20.
 Actor Minister van Justitie / Vergadering van procureurs-generaal tot 1995 /
 College van procureurs-generaal vanaf 1995
 Handeling Het financieren van (wetenschappelijk) onderzoek betreffende de
 rechtshandhaving
 Periode 1950-
 Grondslag
 Product Offertes, rekeningen, declaraties
21.
 Actor Vergadering van procureurs-generaal tot 1995 / College van procureurs-
 generaal vanaf 1995
 Handeling Het deelnemen aan internationaal overleg over de rechtshandhaving
 Periode 1950-
 Grondslag
 Product Notulen, correspondentie, notities
 Opmerking Dit betreft contacten met buitenlandse zusterdiensten belast met
 strafvervolgning, het bijwonen van internationale conferenties, etc.
22.
 Actor College van procureurs-generaal
 Handeling Het afsluiten van convenanten en overeenkomsten met overheidsorganen
 Periode 1995-
 Grondslag
 Product Bijvoorbeeld Convenant Nederlandse Mededingingsautoriteit en OM van 17
 februari 2003
23.
 Actor Minister van Justitie / Vergadering van procureurs-generaal tot 1995 /
 College van procureurs-generaal vanaf 1995
 Handeling Het deelnemen aan interdepartementale en andere overleg- en
 adviesorganen over onderwerpen die raken aan het OM
 Periode 1950-
 Grondslag
 Product Notulen, correspondentie, notities

Landelijke commissies en organen

Algemeen

85.
 Actor Commissie rubricering sepotgronden
 Handeling Het ontwerpen van richtlijnen voor gronden voor sepot.
 Periode [1970?]-[1980]
 Grondslag
 Product O.a. adviezen, notulen, notities
24.
 Actor Adviescommissie Wetgeving/Commissie Juridische Aangelegenheden (Jura)
 Handeling Het adviseren van het College van procureurs-generaal over
 wetgevingsprojecten op het gebied van de rechtshandhaving.
 Periode 1995-
 Grondslag
 Product O.a. adviezen, notulen, notities
25.
 Actor Commissie Feiten en Tarieven
 Handeling Het adviseren van de vergadering (het College) van procureurs-generaal en
 de minister van Justitie over het transactie- en strafvorderingsbeleid met

Periode	betrekking tot misdrijven, kantongerechtovertredingen en gedragingen als bedoeld in de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften 1991-
Grondslag	
Product	O.a. adviezen, notulen, notities
26.	
Actor	Vergadering van Hoofdofficieren van Justitie
Handeling	Het voeren van overleg over het Openbaar Ministerie.
Periode	1950-1993
Grondslag	
Product	Notulen, nota's
27.	
Actor	Hoofdofficierenberaad
Handeling	Het voeren van overleg inzake het beleid van het Openbaar Ministerie als overlegpartner met diverse gremia op het terrein van de landelijke en algemene beheersaangelegenheden van de politieorganisatie
Periode	1993-2000
Grondslag	
Product	O.a. notulen e
28.	
Actor	OM-breed Beraad
Handeling	Het voeren van overleg inzake het beleid van het Openbaar Ministerie
Periode	2000-
Grondslag	
Product	Notulen, agenda's, bijlagen
Opmerking	Dit overleg wordt voorgezeten door de voorzitter van het College van procureurs-generaal.
<i>Executie</i>	
29.	
Actor	Landelijk Executie Overleg (LEO)
Handeling	Het voorbereiden van het executiebeleid ten behoeve van de vergadering / het College van procureurs-generaal
Periode	1988-
Grondslag	
Product	O.a. adviezen, notulen, notities
30.	
Actor	Landelijk Ontnemings Overleg (LOO)
Handeling	Het adviseren van het College van procureurs-generaal over het ontnemingsbeleid
Periode	1995-
Grondslag	
Product	O.a. adviezen, notulen, notities
Opmerking	In het overleg zitten vertegenwoordigers van het OM, het BOOM, de politie en het ministerie van Justitie
31.	
Actor	Coördinatiecommissie Ontnemingen
Handeling	Het (interdepartementaal) coördineren van het ontnemingsbeleid
Periode	1995-
Grondslag	
Product	O.a. adviezen, notulen, notities
Opmerking	In het overleg stemmen vertegenwoordigers van het BOOM en de ministeries van Justitie, Binnenlandse Zaken en Financiën het ontnemingsbeleid af.

32.
Actor Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie (BOOM)
Handeling Het adviseren van het College van procureurs-generaal inzake de ontnemingswetgeving
Periode 1995-
Grondslag Organisatieregeling dienstonderdelen OM d.d. 15 december 1997, *Stcrt.* 1997, 248, art. 2.
Product O.a. adviezen, notulen, notities

33.
Actor Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie (BOOM)
Handeling Het adviseren van de parketten bij de toepassing van de ontnemingswetgeving
Periode 1995-
Grondslag Organisatieregeling dienstonderdelen OM d.d. 15 december 1997, *Stcrt.* 1997, 248, art. 2.
Product O.a. adviezen, notulen, notities

Economie

34.
Actor Landelijke vergadering van economische officieren tot 1989/
Voorzittersoverleg Economie vanaf 1989/ Coördinatiecommissie Economie
Handeling Het adviseren van de vergadering / het College van procureurs-generaal over de opsporing en vervolging van economische delicten
Periode 1970-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities
Opmerking Voorzittersoverleg Economie bestaat sinds 1989.

35.
Actor Werkgroep Vervoer
Handeling Het adviseren van de landelijke vergadering van economische officieren / Voorzittersoverleg Economie over de handhaving en handhaafbaarheid van wetgeving op het gebied van verkeer en vervoer
Periode 1979-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

36.
Actor Werkgroep Volksgezondheid en Landbouw
Handeling Het adviseren van de landelijke vergadering van economische officieren / Voorzittersoverleg Economie over de handhaving en handhaafbaarheid van wetgeving op het gebied van volksgezondheid en landbouw
Periode 1979-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

37.
Actor Werkgroep Sociale Zaken, Economie en Financiën
Handeling Het adviseren van de landelijke vergadering van economische officieren / Voorzittersoverleg Economie over de handhaving en handhaafbaarheid van wetgeving op het gebied van sociale zaken, economie en financiën
Periode 1979-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

38.
Actor Vergadering van visserij-officieren / Werkgroep Visserij
Handeling Het adviseren van de landelijke vergadering van economische officieren /
Voorzittersoverleg Economie over de handhaving en handhaafbaarheid van
wetgeving op het gebied van visserij
Periode 1979-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

Fraude

39.
Actor Coördinatiecommissie Fraude
Handeling Het adviseren van het College van procureurs-generaal inzake de aanpak
van fraude
Periode 1995-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

40.
Actor Coördinerend EG-Fraudeberaad
Handeling Het formuleren van beleid voor de aanpak van EG-fraude
Periode 1992-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities
Opmerking Binnen dit beraad vindt beleidsmatige afstemming plaats met
opsporingsdiensten die zich met EG-fraude bezig houden (o.a. FIOD,
Douane, AID, ECD).

Verkeer

41.
Actor Verkeerscommissie (VCOM)
Handeling Het adviseren van de procureurs-generaal over de opsporing en vervolging
van verkeersdelicten
Periode 1965-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

Milieu

42.
Actor Coördinerend Beleidsoverleg (CBO) Milieu
Handeling Het adviseren van de vergadering / het College van procureurs-generaal
over de opsporing en vervolging van milieudelicten
Periode 1990-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

43.
Actor Commissie Groen
Handeling Het adviseren omtrent handhavingsbeleid en handhaafbaarheid van
milieuregelgeving
Periode 1990-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities
Opmerking Voor een overzicht van wetten die binnen het taakgebied van de Commissie

Groen vallen, zie het actorenoverzicht.

44.

Actor Commissie Water
Handeling Het adviseren omtrent handhavingsbeleid en handhaafbaarheid van milieuregelgeving
Periode 1990-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities
Opmerking Voor een overzicht van wetten die binnen het taakgebied van de Commissie Water vallen, zie het actorenoverzicht.

45.

Actor Commissie Wet Milieubeheer
Handeling Het adviseren omtrent handhavingsbeleid en handhaafbaarheid van milieuregelgeving
Periode 1990-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities
Opmerking Voor een overzicht van wetten die binnen het taakgebied van de Commissie Wet Milieubeheer vallen, zie het actorenoverzicht.

46.

Actor Commissie Stoffenvervoer
Handeling Het adviseren omtrent handhavingsbeleid en handhaafbaarheid van milieuregelgeving
Periode 1990-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities
Opmerking Voor een overzicht van wetten die binnen het taakgebied van de Commissie Stoffenvervoer vallen, zie het actorenoverzicht.

47.

Actor Commissie Facilitair
Handeling Het adviseren van het CBO Milieu inzake informatievoorziening, opleiding en vorming en voorlichting
Periode 1990-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

Overige

48.

Actor Landelijke werkgroep officiersoverleg drugs
Handeling Het adviseren van de vergadering van / het College van procureurs-generaal over de opsporing en vervolging van drugsdelicten
Periode Ca. 1970-?
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

49.

Actor Pornocom
Handeling Het adviseren van de vergadering van procureurs-generaal over de handhaving van art. 240 Sr
Periode 1970-?
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

50.
 Actor Vergadering van Resacvoorzitters
 Handeling Het adviseren van de vergadering van procureurs-generaal over het landelijk handhavingsbeleid
 Periode 1970-1995
 Grondslag
 Product O.a. adviezen, notulen, notities
51.
 Actor Coördinerend Beleidsoverleg (CBO) Zware Criminaliteit tot 1998/
 Coördinatiecommissie Zware Criminaliteit(vanaf 1998)
 Handeling Het adviseren van het College van procureurs-generaal over de aanpak van de georganiseerde criminaliteit
 Periode 1995-
 Grondslag
 Product O.a. adviezen, notulen, notities
52.
 Actor Landelijk Overleg Coördinerend ZGC-OvJ v/d kernteamparketten
 Handeling Het adviseren van het College van procureurs-generaal over de aanpak van de georganiseerde misdaad
 Periode 1993-
 Grondslag
 Product O.a. adviezen, notulen, notities
53.
 Actor Commissie Computercriminaliteit
 Handeling Het adviseren van het College van procureurs-generaal inzake de monitoring van ontwikkelingen van de criminaliteit op de elektronische snelweg, de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde op de elektronische snelweg en de daarmee samenhangende regelgeving inzake de wetgeving elektronische snelweg.
 Periode 1998-
 Grondslag
 Product O.a. adviezen, notulen, notities
54.
 Actor Platforms
 Handeling Het voeren van overleg en het uitwisselen van informatie over de uitvoering van het OM-beleid
 Periode 1950-
 Grondslag
 Product Notulen, notities
 Opmerking Platforms zijn overlegorganen van het OM waarin op een bepaald deelterrein van de rechtshandhaving gespecialiseerde OvJ's kennis uitwisselen en afstemmen, zoals:
  - Landelijke vergadering van heenzendovj's
  - Landelijk overleg preventie-officieren (1991-)
  - Landelijke vergadering Milieu OM
  - Landelijke vergadering van economische officieren
  - Landelijke vergadering CID-officieren van Justitie (1995-)
  - Landelijk Overleg voetbal officieren (ca. 1980-)
  - Landelijke Vergadering van slachtofferfunctionarissen en coördinatoren (1987-)
  - Landelijke vergadering van jeugdofficieren
  - Platform Computercriminaliteit
  - Platform Internationale Rechtshulp
 Gekozen is voor een (globale) verzamelhandeling in plaats van handelingen per platform, omdat een volledig (historisch) overzicht van platforms met bijbehorende taakomschrijving niet gegeven kan worden.

55.
Actor Expertisecentra
Handeling Het voorbereiden van het beleid van het OM op een bepaald deel­terrein
Periode 1998-
Grondslag
Product Notulen, notities, rapporten
Opmerking Expertisecentrum discriminatie (Amsterdam), Expertisecentrum Groen (beleidsterrein LNV, Zwolle), Expertisecentrum Water (beleidsterrein DG Waterstaat, Leeuwarden), Expertisecentrum Slachtofferzorg (Den Haag), de Unit Mensensmokkel (Zwolle), de Unit Synthetische Drugs (Den Bosch)

56.
Actor Expertisecentra
Handeling Het verzamelen en bijhouden van kennis op een bepaald deel­terrein.
Periode 1998-
Grondslag
Product Databases, registers,
Opmerking Expertisecentrum discriminatie (Amsterdam), Expertisecentrum Groen (beleidsterrein LNV, Zwolle), Expertisecentrum Water (beleidsterrein DG Waterstaat, Leeuwarden), Expertisecentrum Slachtofferzorg (Den Haag), de Unit Mensensmokkel (Zwolle), de Unit Synthetische Drugs (Den Bosch)

Regionale commissies

57.
Actor Regiobijeenkomst Noord, Midden en Zuid
Handeling Het adviseren van het College van procureurs-generaal inzake het handhavingsbeleid
Periode 1995-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

Ressort

58.
Actor Procureur-generaal/ Officier van Justitie
Handeling Het houden van toezicht op de krankzinnigengestichten
Periode 1950-
Grondslag Art. 67 en 68 wet BOPZ?
Product Brieven, rapportages

59.
Actor Procureur-generaal
Handeling Het voorbereiden en vaststellen van het beleid binnen zijn ressort.
Periode 1950-1995
Grondslag
Product Notulen, notities

60.
Actor Advocaat-generaal
Handeling Het vaststellen van aanwijzingen en richtlijnen voor zijn parket
Periode 1950-1995-
Grondslag
Product Aanwijzingen

Ressortscommissies

61.

Actor	Ressortsvergadering
Handeling	Het formuleren van het handhavingsbeleid met een ressortskarakter
Periode	Ca. 1970-1995
Grondslag	
Product	O.a. adviezen, notulen, notities
62.	
Actor	Ressortsadviescommissie
Handeling	Het adviseren van de ressortsvergadering over algemene onderwerpen met een ressortskarakter
Periode	Ca. 1970-1995
Grondslag	
Product	O.a. adviezen, notulen, notities
63.	
Actor	Ressortsverkeerscommissie (REVECOM)
Handeling	Het formuleren van (ressortelijk) beleid voor verkeerszaken en het adviseren van de Verkeerscommissie Openbaar Ministerie (VCOM)
Periode	Ca. 1970-1995
Grondslag	
Product	O.a. adviezen, notulen, notities
64.	
Actor	Ressortsvuurwapencommissie (REVUCOM)
Handeling	Het formuleren van (ressortelijk) beleid voor vuurwapenzaken
Periode	Ca. 1970-1995
Grondslag	
Product	O.a. adviezen, notulen, notities
65.	
Actor	Ressortsdrugscommissie (REDRUCOM)
Handeling	Het formuleren van (ressortelijk) beleid voor drugszaken
Periode	Ca. 1970-1995
Grondslag	
Product	O.a. adviezen, notulen, notities
66.	
Actor	Ressortelijke economische commissie (REECOM)
Handeling	Het formuleren van (ressortelijk) beleid voor economische strafzaken
Periode	Ca. 1970-1995
Grondslag	
Product	O.a. adviezen, notulen, notities
67.	
Actor	REJECOM / REKICOM
Handeling	Het formuleren van (ressortelijk) beleid voor jeugd(straf)zaken
Periode	
Grondslag	Ca. 1970-1995
Product	O.a. adviezen, notulen, notities
68.	
Actor	RETECOM
Handeling	Het formuleren van (ressortelijk) beleid voor Telegraaf- en Telefoonwetzaken
Periode	Ca. 1970-1995
Grondslag	
Product	O.a. adviezen, notulen, notities
69.	
Actor	Ressortsfraudecommissie (REFRAUCOM)
Handeling	Het formuleren van (ressortelijk) beleid voor fraudezaken

Periode Ca. 1982-1995
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

70.
Actor Ressortsmilieucommissie (REMICOM)
Handeling Het formuleren van (ressortelijk) beleid voor milieuzaken
Periode Ca. 1970-1995
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

Parketten

71.
Actor Parketten
Handeling Het opstellen van beleidsplannen (jaarplannen)
Periode 1995-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities
Opmerking Deze handeling omvat tevens het opstellen van de criminele kaart c.q. de criminaliteitsbeeldanalyse (CBA), waarop het beleidsplan mede gebaseerd wordt.

72.
Actor Parketten
Handeling Het opstellen van periodieke verslagen
Periode 1950-
Grondslag
Product Jaarverslagen, kwartaalverslagen

73.
Actor Parketten
Handeling Het formuleren van beleid voor de rechtshandhaving in het arrondissement en het voorbereiden van het beleid voor de ressortscommissies
Periode 1950-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

74.
Actor Parketten
Handeling Het voeren van overleg met de handhavingpartners en het maken van afspraken
Periode 1950-
Grondslag Bron: Jaarplan OM 2000
Product O.a. adviezen, notulen, notities
Opmerking Bijvoorbeeld: overleg met ZM over de zittingscapaciteit, met openbaar bestuur over veiligheidsbeleid; met (andere) justitiële partners over afstemming van de werkprocessen.

75.
Actor Parketten
Handeling Het deelnemen in lokale projecten op het terrein van de rechtshandhaving en veiligheidsbeleid
Periode 1995-
Grondslag Bron: jaarplan OM 2000
Product O.a. adviezen, notulen, notities

Ad hoc commissies, stuurgroepen, projectgroepen, contactgroepen en werkgroepen

76.

Actor Ad hoc commissies, stuurgroepen, projectgroepen, contactgroepen en werkgroepen
Handeling Het voeren van overleg c.q. het adviseren over ad hoc OM-aangelegenheden
Periode 1950-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

77.

Actor Werkgroep structuur OM
Handeling Het adviseren over de herstructurering van het Openbaar Ministerie
Periode 1965-1968
Grondslag
Product (Interim)rapport Structuur OM, notulen, notities

78.

Actor Commissie vermogensstraffen
Handeling Het adviseren van de minister van Justitie over de toepassing van het strafrecht
Periode 1969-1972
Grondslag
Product (Interim)rapport, notulen, notities

79.

Actor Werkgroep openbaarheid richtlijnen Openbaar Ministerie
Handeling Het adviseren van de minister van Justitie over het al dan niet openbaar maken van richtlijnen van het Openbaar Ministerie
Periode Ca. 1979
Grondslag
Product Advies, notulen, notities

80.

Actor Werkgroep prioriteitstelling
Handeling Het voorbereiden van een meerjarig beleidsplan voor het OM
Periode 1989-1990
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities
Opmerking De werkgroep werd ingesteld door de vergadering van procureurs-generaal. De werkzaamheden van de werkgroep resulteerden in het beleidsplan *Strafrecht met beleid* (1990).

81.

Actor Werkgroep justitieel beleid en slachtoffer
Handeling Het adviseren inzake het slachtofferbeleid van het OM
Periode 1985-1986
Grondslag
Product Rapport

82.

Actor Werkgroep Voorstudie structuur OM
Handeling Het adviseren inzake de verbetering van het functioneren van het OM
Periode ?-1986
Grondslag
Product Rapport

83.

Actor Stuurgroep versterking OM (SVOM)

Handeling Het doen van voorstellen voor de implementatie van het OM-beleidsplan
Strafrecht met beleid
Periode 1991-
Grondslag
Product O.a. adviezen, notulen, notities

84.

Actor Commissie Openbaar Ministerie
Handeling Het doen van onderzoek naar het functioneren van het Openbaar Ministerie
Periode 1993-1994
Grondslag
Product Onderzoeksrapport, notulen, notities

Literatuur

A.G. Bosch, 'De ontwikkeling van het Openbaar Ministerie in de 19e en de 20e eeuw, in: *Magistraat met beleid. De officier van Justitie en zijn omgeving Opstellen aangeboden aan mr. C. van Steenderen bij zijn afscheid als hoofdofficier van justitie te Amsterdam op 25 september 1992*, Arnhem 1992

A.G. Bosch, *De ontwikkeling van het strafrecht in Nederland van 1795 tot heden* Nijmegen 2003. Ars Aequi Cahiers Strafrecht, deel 11, derde herziene druk.

A.G. Bosch, 'Twee eeuwen kantonrechtspraak (1811-2002), in het bijzonder in Friesland. In: *Pro Memorie* 5.1 (2003).

H.G. van de Bunt, *De macht van het O.M.*, Nijmegen 1983.

H. G. van de Bunt e.a., *Richtlijnen van het Openbaar Ministerie*, Nijmegen 1993.

G.J.M. Corstens, 'Richtlijnen van het OM, recht of niet?', in: H.G. van de Bunt e.a., *Richtlijnen van het Openbaar Ministerie*, Nijmegen 1993.

G.J.M. Corstens, *Het Nederlands strafprocesrecht*, Deventer 1999.

G.J.M. Corstens en P.J.P. Tak, *Het Openbaar Ministerie*, Studiepockets strafrecht nr. 10, Zwolle 1982.

H. de Doelder, 'Richtlijnen, justitie en rechter', in: H. G. van de Bunt e.a., *Richtlijnen van het Openbaar Ministerie*, Nijmegen 1993.

H.J. Dullaart, *Beleidsregels Openbaar Ministerie: strafrecht*, Den Haag: SDU Uitgevers, 1986- (losbladige uitgave)

S. Faber, 'OM-richtlijnen: geen nieuw verschijnsel', in: H.G. van de Bunt e.a., *Richtlijnen van het Openbaar Ministerie*, Nijmegen 1993.

Commissie Openbaar Ministerie, *Het functioneren van het Openbaar Ministerie binnen de rechtshandhaving: rapport van de Commissie Openbaar Ministerie* / [voorz. J.P.H. Donner], Den Haag: Ministerie van Justitie, 1994.

J.H. Kuyper, 'Rechtshandhaving en het Openbaar Ministerie. Enige beschouwingen over de verhouding van het Openbaar Ministerie tot de wetgevende departementen', in: *Magistraat met beleid. De officier van Justitie en zijn omgeving Opstellen aangeboden aan mr. C. van Steenderen bij zijn afscheid als hoofdofficier van justitie te Amsterdam op 25 september 1992*, Arnhem 1992

Magistraat met beleid. De officier van Justitie en zijn omgeving Opstellen aangeboden aan mr. C. van Steenderen bij zijn afscheid als hoofdofficier van justitie te Amsterdam op 25 september 1992, Arnhem 1992

Ministerie van Justitie, *Plan van aanpak; reorganisatie Openbaar Ministerie*, Den Haag 1995.

Ministerie van Justitie, *Samenleving en Criminaliteit*, Den Haag 1985.

Mr. P. Mostert, praeadvies, 'Vereisen de functies van het Openbaar Ministerie nieuwe wettelijke voorzieningen?' in: *Handelingen der Nederlandse Juristen-vereniging*, 1968, 98e jaargang Zwolle

S.A.M. Stolwijk, 'Minister van Justitie, Openbaar Ministerie en artikel 5 RO', In: *Magistraat met beleid.. Opstellen aangeboden aan mr. C. van Steenderen bij zijn afscheid als hoofdofficier van Justitie te Amsterdam op 25 september 1992*. Arnhem 1992.

Openbaar Ministerie, *Strafrecht met beleid; beleidsplan openbaar ministerie 1990-1995*, Den Haag 1990.

Openbaar Ministerie, *Perspectiefnotitie*, 1997.

Openbaar Ministerie, *Perspectief op 2002*, 1998

H. Singer-Dekker, 'Tien jaarverslagen van het OM', in: *Rechtsgeleerd Magazijn Themis*, 1982.

A.B. Vast, '75 jaar Openbaar Ministerie. Uit de ivoren toren, in een glazen huis', in: *Nederlands Juristenblad* 2000, p. 96-106.

M. E. Verburg, *De Minister de Baas: minister van Justitie en openbaar ministerie, grepen uit de historie van de aanwijzingsbevoegdheid*. Den Haag 2004

M.J. Vos, *Dossierkennis 25 392 : Wet reorganisatie openbaar ministerie en instelling landelijk parket*, Deventer 1999.

P.W. Wiewel, 'Het bereik van rechterlijke toetsing', in: H. G. van de Bunt e.a., *Richtlijnen van het Openbaar Ministerie*, Nijmegen 1993.

Wet- en regelgeving

Wet op de rechterlijke organisatie. Wet van 18 april 1827, *Stb.* 20.

Wetboek van Strafrecht. Wet van 15 april 1886, *Stb.* 64.

Wetboek van Strafvordering. Wet van 29 juni 1925, *Stb.* 308.

Wet tot wijziging van de Wet op de rechterlijke organisatie, het Wetboek van Strafvordering, de Politiewet 1993 en andere wetten (reorganisatie openbaar ministerie en instelling landelijk parket), *Stb.* 1999, 194.

Besluit reorganisatie openbaar ministerie en instelling landelijk parket, *Stb.* 1999, 197.

Reglement I (Reglement betreffende de wijze van eedsaflegging der onderscheidene Rechterlijke Ambtenaren, de afwezigheid, de afwisseling en de orde van de inwendige dienst van de Hoge Raad, gelijk mede van de Hoven en Rechtbanken), *Stb.* 1838, 36.

Instellingsbesluit Commissie Openbaar Ministerie, *Stcrt.* 1993, 249.

Organisatieregeling dienstonderdelen OM, *Stcrt.* 1997, 248.

Geraadpleegde deskundigen

Mr. A.G. Bosch, oud-hoofdofficier van Justitie parket Leeuwarden
Mr. A. Bouten, Parket-Generaal Den Haag
M.J.A. van Ede, documentalist parket Utrecht
F. de Jong, documentalist parket Zwolle
W. Kampers, documentalist Parket-Generaal Den Haag
E.D. Kruithof, documentalist ressortsparket Den Haag
A. Poortvliet, documentalist Rijksrecherche Tiel
J.M. Salverda, documentalist parket Groningen
Mr. S.C.M. Scheepers, beleidsmedewerker parket Roermond
Mr. A.B. Vast, hoofdofficier van Justitie parket Zwolle

Bijlage 1: Landelijke interne overlegorganen van het Openbaar Ministerie, inventarisatie 1995

In het kader van het project 'Doorlichting van de Overlegorganen' zijn in 1995 de toen bestaande – interne en externe – overlegorganen in kaart gebracht. Sommige overlegorganen zijn toen opgeheven; de andere zijn in een nieuwe beleidsstructuur ingevoegd. Ook werden er nieuwe overlegorganen ingesteld.

De beleidsstructuur voor *landelijke interne* overlegorganen kwam er daardoor als volgt uit te zien:

Een coördinatiecommissie:

- Structureert en coördineert in opdracht van het College de beleidsvoorbereiding en eventueel ook implementatie op een specifiek beleidsterrein
- Adviseert het College van procureurs-generaal over de uitvoering van een bepaald – in ontwikkeling zijnd en/of complex beleidsveld
- Is een coördinerend overleg voor de onderliggende overlegorganen (werkgroepen; zie hierna); met het oog op de gewenste samenhang maken de voorzitters van de onder de coördinatiecommissie ressorterende werkgroepen deel uit van de coördinatiecommissie

Een commissie:

- Is een zelfstandig overlegorgaan voor beleidsvoorbereiding betreffende een specifiek onderwerp
- Adviseert het College van procureurs-generaal over de uitvoering voor een specifiek beleidsveld
- Kan alleen subgroepen instellen, anders dan uit zijn eigen middelen, indien de instellingsbeschikking hierin voorziet.

Met een commissie wordt volstaan als er geen sprake is van een complex beleidsveld waarbinnen zich uiteenlopende ontwikkelingen voordoen. Zij heeft dan ook geen coördinerende taak. Van een ondersteunende werkgroepenstructuur is geen sprake. Indien een commissie zich op hetzelfde terrein beweegt als een coördinatiecommissie en een opdracht heeft met betrekking tot dezelfde beleidsvraagstukken, krijgt de commissie de status van werkgroep van de desbetreffende coördinatiecommissie.

Een werkgroep:

- Valt onder de coördinatiecommissie
- Opdrachtverlening van het College van procureurs-generaal via de coördinatiecommissie
- Rapporteert over de voortgang via de coördinatiecommissie aan het College van procureurs-generaal
- Richt zich op één of meer van de inhoudelijke aspecten van het betreffende complexe beleidsveld

Een platform:

- Is samengesteld uit functionarissen die bepaald specialisme in portefeuille hebben.
- Signaleert uitvoeringsproblemen en koppelt deze terug naar het daarvoor geëigende overlegorgaan, of bij ontbreken daarvan rechtstreeks aan de PG-portefeuillehouder
- Richt zich voorts op informatie-uitwisseling, uitwisseling van ervaringen en het bespreken van thema's
- Geeft zelf aan op welke manier het in zijn leiding wil voorzien (bijvoorbeeld een vaste voorzitter)
- Indien er voor het betreffende beleidsveld een (coördinatie)commissie bestaat, ressorteert het platform via die (C)C onder het College van procureurs-generaal

Landelijke interne overlegorganen

6 coördinatiecommissies

Hoofdofficierenberaad (HOB)

Landelijk Executie overleg (LEO)

Voorzittersoverleg Economie

Coördinerend Beleidsoverleg Milieu

Coördinerend Beleidsoverleg Zware Criminaliteit

Coördinatiecommissie Fraude

15 werkgroepen

Werkgroep Vervoer

Werkgroep Volksgezondheid en Landbouw
Vergadering van Visserij-officieren
Commissie Water
Werkgroep Sociale Zaken, Economie en Financiën
Commissie Groen
Commissie Wet Milieubeheer
Landelijk Overleg voor Coördinerend ZGC-OvJ
Werkgroep direct afluisteren
Commissie Stoffentransport
Coördinerend EG-Fraudeberaad
Stuurgroep CITES-project
Projectgroep Aanpak Zware Milieucriminaliteit
Commissie Facilitair
Werkgroep Faillissementsfraude

10 commissies

OM-werkgroep jeugdcriminaliteit
Werkgroep internationale rechtshulp
Verkeerscommissie (VCOM)
Adviescommissie Wetgeving
Commissie Feiten en Tarieven
Adviescommissie Bijzondere Wetgeving
Centrale Toetsingscommissie
Kerngroep OM en Preventie
Commissie Implementatie Terwee
Landelijk ontnemingsoverleg

10 platforms

Landelijke vergadering van heenzendovj's
Landelijk overleg preventie-officieren
Landelijke vergadering Milieu OM
Landelijke vergadering van economische officieren
Landelijke vergadering CID-officieren van Justitie
Landelijk Overleg voetbal officieren
Landelijke Vergadering van slachtofferfunctionarissen en coördinatoren
Landelijke vergadering van jeugdofficieren
Platform Computercriminaliteit
Platform Internationale Rechtshulp

Bijlage 2: Gepubliceerde richtlijnen Openbaar Ministerie⁵³

In deze bijlage zijn openbare richtlijnen, aanwijzingen en circulaire's op de volgende gebieden opgenomen:

- algemeen
- executie
- opsporing
- internationaal
- economie
- fraude
- verkeer
- milieu
- strafvordering

Weergegeven worden: de titel van de richtlijn, aanwijzing of circulaire, de datum van vaststelling en het Staatscourantnummer waarin de richtlijn, aanwijzing of circulaire is gepubliceerd. Het overzicht is afgesloten op 31 december 2000.

ALGEMEEN

1. Richtlijn voor strafvordering sociale zekerheidsfraude, 5-12-2000, *Stcrt.* 251
2. Richtlijn voor strafvordering voetbalvandalisme en –geweld tijdens het EK 2000, *Stcrt.* 16-5-2000, *Stcrt.* 102
3. Aanwijzing begrenzing transactiebevoegdheid politie, 1-2-2000, *Stcrt.* 43
4. Aanwijzing tweede beoordeling ('second opinion') opsporingsonderzoeken, 11-1-2000, *Stcrt.* 43
5. Aanwijzing begrenzing transactiebevoegdheid politie, 14-9-1999, *Stcrt.* 212
6. Aanwijzing politietransactie inzake eenvoudige winkeldiefstal en- verduistering, 29-6-1999, *Stcrt.* 137
7. Aanwijzing slachtofferzorg, 29-6-1999, *Stcrt.* 141
8. Aanwijzing afloopberichten aan beheerders politieregisters, 29-6-1999, *Stcrt.* 137
9. Aanwijzing hoge transacties, 29-6-1999, *Stcrt.* 142
10. Aanwijzing opmaken proces-verbaal tegen onbekende daders, 29-6-1999, *Stcrt.* 142
11. Richtlijn voor strafvordering tarieven en feitomschrijvingen voor misdrijven, overtredingen en gedragingen als bedoeld in de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften, 29-6-1999, *Stcrt.* 1999, 137 en *Stcrt.* 2000, 25, 42, 236 en 238
12. Aanwijzing aanpak mensenhandel en andere vormen van uitbuiting in de prostitutie, 29-6-1999, *Stcrt.* 2000, 188
13. Aanwijzing verbaliseringsbeleid en procesbeschrijving minderjarigen, 13-4-1999, *Stcrt.* 82
14. Aanwijzing bestrijding voetbalvandalisme en -geweld, 9-3-1999, *Stcrt.* 62
15. Aanwijzing verbreking verzegeling radio/televisietoestellen, 9-3-1999, *Stcrt.* 61
16. Aanwijzing Leerplichtwet 1969, 9-3-1999, *Stcrt.* 63
17. Richtlijn voor strafvordering voetbalvandalisme en -geweld, 9-3-1999, *Stcrt.* 62
18. Richtlijn voor strafvordering Leerplichtwet 1969, 9-3-1999, *Stcrt.* 63
19. Aanwijzing discriminatie, 24-2-1999, *Stcrt.* 61
20. Aanwijzing STOP-reactie, 16-2-1999, *Stcrt.* 63
21. Aanwijzing bejegening slachtoffers van zedendelicten, 16-2-1999, *Stcrt.* 174
22. Aanwijzing opsporing seksueel misbruik in afhankelijkheidsrelaties, 16-2-1999, *Stcrt.* 174
23. Richtlijn voor strafvordering kinderkzaken (misdrijven), 16-2-1999, *Stcrt.* 63
24. Aanwijzing opsporing en vervolging van strafbare feiten op de Noordzee, 2-2-1999, *Stcrt.* 61
25. Aanwijzing HALT-afdoening, 27-1-1999, *Stcrt.* 82
26. Aanwijzing kinderpornografie (artikel 240B WvSr), 13-10-1998, *Stcrt.* 209
27. Aanwijzing vervolgingsbeslissing inzake levensbeëindiging op verzoek (euthanasie en hulp bij zelfdoding), 6-10-1998, *Stcrt.* 203
28. Aanwijzing voor de opsporing en vervolging van overheden, 17-3-1998, *Stcrt.* 82
29. Aanwijzing bestrijding van voetbalvandalisme en –geweld, 13-1-1998, *Stcrt.* 32

⁵³ Voor het volgende overzicht is gebruik gemaakt van H.J. Dullaart, *Beleidsregels Openbaar Ministerie: strafrecht*, Den Haag: SDU Uitgevers, 1986- (losbladige uitgave), van de CD-rom OM-Beleidsregels, van en Corstens/Tak, *Het Openbaar Ministerie*, pp. 129-131. Het overzicht is waarschijnlijk niet compleet voor de gehele periode 1950-2000.

30. Richtlijn voorlichting opsporing en vervolging, 26-11-1997, *Stcrt.* 1998, 17
31. Requireerrichtlijn in kinderezaken (misdrijven), 19-7-1997, *Stcrt.* 135
32. Richtlijn inzake misdrijven, overtredingen en gedragingen als bedoeld in de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften, waarin zijn opgenomen de bijlagen van deze wet en het Transactiebesluit 1994, 7-5-1997, *Stcrt.* 236
33. Richtlijn discriminatiezaken, 2-7-1997, *Stcrt.* 146
34. Richtlijn opsporings- en vervolgingsbeleid overheden, 28-5-1997, *Stcrt.* 135
35. Richtlijnen voor het opsporings- en strafvorderingsbeleid inzake strafbare feiten van de Opiumwet, 10-9-1996, *Stcrt.* 187
36. Richtlijn tolkenbijstand in het opsporingsonderzoek in strafzaken, 11-6-1996, *Stcrt.* 168
37. Richtlijn verbaliseringsbeleid minderjarigen (politiesepot), 13-3-1996, *Stcrt.* 168
38. Procesbeschrijving strafzaken minderjarigen 12 tot 18 jaar, 13-3-1996, *Stcrt.* 168
39. Handleiding voor de opsporing en vervolging van artikel 240 b WvSr (kinderpornografie), 8-2-1996, *Stcrt.* 216
40. Richtlijn Wet wapens en munitie, 18-10-1995, *Stcrt.* 246
41. Richtlijn inzake misdrijven, overtredingen en gedragingen als bedoeld in de Wet administratierechtelijke handhaving verkeersvoorschriften, waarin zijn opgenomen de bijlagen van deze wet en het Transactiebesluit 1994, 20-9-1995, *Stcrt.* 246
42. Informatieverstrekking aan de minister van binnenlandse zaken t.b.v. rechtspositionele maatregelen tegen burgemeesters, 17-8-1995, *Stcrt.* 164
43. Richtlijn politietransactie inzake eenvoudige winkeldiefstal- en verduistering, 14-6-1995, *Stcrt.* 136
44. Algemene aanwijzingen met betrekking tot de Halt-afdoening, 10-5-1995, *Stcrt.* 157
45. Richtlijn slachtofferzorg bij het landelijk in werking treden van de Wet Terwee, 22-3-1995, *Stcrt.* 65
46. Het verlenen van medewerking aan en het verstrekken van informatie ten behoeve van wetenschappelijk onderzoek, 16-2-1995, *Stcrt.* 35
47. Richtlijn bestrijding van voetbalvandalisme, 13-4-1994, *Stcrt.* 96
48. Richtlijn aandachtspunten handhaving Auteurswet, 1-9-1993, *Stcrt.* 188
49. Richtlijn transactiebeleid inzake strafbare feiten gepleegd door personen die vallen onder de regeling voor asielzoekers of onder de tijdelijke regeling opvang ontheemden, 21-4-1993, *Stcrt.* 89
50. Richtlijn vervolging- en strafvorderingsbeleid bij delicten Wet gewetensbezwaren militaire dienst, 7-4-1993, *Stcrt.* 81
51. Informatieverstrekking door politie en openbaar ministerie (WOB-circulaire), 27-5-1992, *Stcrt.* 111
52. Richtlijn informatieverstrekking en voorlichting door politie en openbaar ministerie aan de media in en over strafzaken, 6-5-1992, *Stcrt.* 86
53. Orgaantransplantaties, 21-8-1991, *Stcrt.* 169
54. Richtlijnen voor de opsporing en vervolging van vrouwenhandel, 24-5-1989, *Stcrt.* 100
55. Informatie aan de geneeskundige hoofdinspecteur bij ontzetting recht op medische beroepsuitoefening, 1-3-1989, *Stcrt.* 99
56. Regeling bijzondere opsporingskosten politie 1989, 22-2-1989, *Stcrt.* 91
57. Toepassing Faillissementswet op vreemde overheden en publieke rechtspersonen, 30-8-1988, *Stcrt.* 192
58. Uitgangspunten transactiebeleid misdrijven, 17-6-1987, *Stcrt.* 117
59. Beleidsuitgangspunten hoge transacties in misdrijven, 17-6-1987, *Stcrt.* 117
60. Conclusies en aanbevelingen voor de bejegening van slachtoffers van seksuele misdrijven, 16-1-1986, *Stcrt.* 33
61. Hoorplicht ex art. 17 derde lid Krankzinnigenwet, 18-11-1985, *Stcrt.* 234
62. Beleid bij optreden tegen huisvredebreuk, 9-9-1985, *Stcrt.* 191
63. Kennisgeving strafrechtelijke vervolging van leerkrachten, 29-3-1982, *Stcrt.* 72
64. Gelijkijdige vordering bewaring en verlenging bewaring, *Stcrt.* 1981, 187
65. Politietransactie, *Stcrt.* 1981, 53
66. Verstrekken van namen van krakers aan de eigenaar van het pand om deze in staat te stellen een ontruimingsprocedure aan te spannen, 6-8-1980, *Stcrt.* 153
67. Opsporing en vervolging van vuurwapenzaken die de arrondissementsgrenzen overschrijden, 14-7-1980, *Stcrt.* 167
68. Opsporings- en strafvorderingsbeleid inzake strafbare feiten van de opiumwet, *Stcrt.* 1980, 137
69. Richtlijnen voor het beleid van het OM inzake het optreden bij kraken van woningen en bedrijfspanden, *Stcrt.* 1980, 134
70. Richtlijnen voor het strafvorderingsbeleid in vuurwapenzaken, *Stcrt.* 1980, 125
71. Transactie- en strafvorderingsbeleid inzake kantongerechtovertredingen niet het verkeer betreffende, *Stcrt.* 1980, 77

72. Vervolgings- en strafvorderingsrichtlijn verbreking verzegeling radio- en televisietoestellen, 20-2-1980, *Stcr.* 69

EXECUTIE

1. Aanwijzing TBS met voorwaarden, 19-9-2000, *Stcrt.* 236
2. Aanwijzing TBS bij vreemdelingen, 14-3-2000, *Stcrt.* 215
3. Aanwijzing opschortende werking gratieverzoeken, 15-5-2000, *Stcrt.* 118
4. Aanwijzing stroomlijning transacties, 14-3-2000, *Stcrt.* 65
5. Aanwijzing onmiddellijke invrijheidsinstelling, 15-2-2000, *Stcrt.* 43
6. Aanwijzing taakstraffen, 11-1-2000, *Stcrt.* 23
7. Aanwijzing executie boeten, maatregelen en (vervangende) vrijheidsstraffen, 29-6-1999, *Stcrt.* 142
8. Aanwijzing elektronisch toezicht, 20-4-1999, *Stcrt.* 114
9. Aanwijzing ontneming, 7-7-1998, *Stcrt.* 164
10. Ontnemingsrichtlijn herziene versie, 1-10-1997, *Stcrt.* 1998, 8
11. Executiebeleid boetevonnissen. Herziene uitgave in verband met LCA, december 1996, 3-12-1996, *Stcrt.* 1997, 50
12. Executierichtlijn geldboetevonnissen parketten en politie. Herziene uitgave in verband met de invoering van het LCA, december 1996, 3-12-1996, *Stcrt.* 1997, 50
13. Executierichtlijn ontnemingsmaatregelen parketten en politie. Herziene uitgave in verband met de invoering van het LCA, december 1996, 3-12-1996, *Stcrt.* 1997, 50
14. Executiebeleid landelijke coördinatie arrestatiebevelen, 3-12-1996, *Stcrt.* 1997, 38
15. Executierichtlijn ontnemingsmaatregelen. Herziene uitgave in verband met de invoering van het LCA, december 1996, 3-12-1996, *Stcrt.* 1997, 50
16. Richtlijn landelijke coördinatie arrestatiebevelen parketten, politie en penitentiaire inrichtingen, 3-12-1996, *Stcrt.* 1997, 38
17. Executiebeleid schadevergoedingsmaatregelen, 2-10-1996, *Stcrt.* 247
18. Executierichtlijn schadevergoedingsmaatregelen parketten en politie, 2-10-1996, *Stcrt.* 247
19. Richtlijn voor het beleid van het openbaar ministerie inzake conservatoire inbeslagneming, 11-1-1995, *Stcrt.* 31
20. Richtlijn vordering uitstel of achterwege laten van vervroegde invrijheidstelling bij onttrekken aan detentie, 25-5-1994, *Stcrt.* 109
21. Richtlijn heenzendingen, 29-9-1993, *Stcrt.* 197
22. Lichten van inverzekeringgestelden of voorlopig gehechten, 21-8-1991, *Stcrt.* 186
23. Richtlijn tenuitvoerlegging vervangende hechtenis in politiecellen, 1-7-1991, *Stcrt.* 168
24. Herziene regeling TBS, 9-5-1989, *Stcrt.* 115
25. Consulaire bijstand gedetineerde vreemdelingen, 1-11-1988, *Stcrt.* 232
26. Richtlijnen voor de toepassing van de Krankzinnigenwet en voor verlenging van de terbeschikkingstelling aan de regering, *Stcrt.* 1980, 115

OPSPORING

1. Aanwijzing sociale zekerheidsfraude, 5-12-2000, *Stcrt.* 251
2. Aanwijzing paspoortsignalering, 7-11-2000, *Stcrt.* 236
3. Aanwijzing bestrijding voetbalvandalisme en geweld, 7-11-2000, *Stcrt.* 236
4. Aanwijzing Opiumwet, 2-11-2000, *Stcrt.* 250
5. Aanwijzing inverzekeringstelling, 15-2-2000, *Stcrt.* 43
6. Aanwijzing opsporingsberichtgeving, 15-2-2000, *Stcrt.* 101
7. Aanwijzing optreden bij banken in het kader van justitiële onderzoeken, 11-1-2000, *Stcrt.* 23
8. Aanwijzing opsporingsbevoegdheden, 11-1-2000, *Stcrt.* 25
9. Aanwijzing vrijwillige medewerking banken bij onderzoeken, 24-2-1999, *Stcrt.* 61
10. Aanwijzing justitieel optreden bij bankinstellingen, 24-2-1999, *Stcrt.* 61
11. Regeling financieel beheer infiltratie, 9-7-1998, *Stcrt.* 141
12. Regeling bijzondere opsporingsgelden, 1-6-1998, *Stcrt.* 127
13. Richtlijn afspraken met criminelen, 13-3-1997, *Stcrt.* 61
14. Richtlijn schriftelijke verantwoording ten behoeve van de strafzaak artt. 152/153 Sv, 28-1-1997, *Stcrt.* 68
15. Richtlijn vrijwillige medewerking banken bij onderzoeken, 12-6-1996, *Stcrt.* 168
16. Richtlijnen voor het toekennen van opsporingsbevoegdheid, politiebevoegdheden en bewapening aan buitengewoon opsporingsambtenaren, 4-12-1995, *Stcrt.* 242
17. Handleiding voor politie en openbaar ministerie inzake inbeslagneming op grond van artikel 94 van het Wetboek van Strafvordering, 24-10-1995, *Stcrt.* 1996, 37
18. Richtlijn schriftelijke vastlegging dwangmiddelen, 26-10-1994, *Stcrt.* 217
19. Aanwijzing in verband met de nieuwe wettelijke regeling van de inverzekeringstelling, 17-8-1994, *Stcrt.* 191
20. Richtlijn Wet op de identificatieplicht, 13-4-1994, *Stcrt.* 80
21. Circulaire opsporingsberichtgeving via de openbare media, 27-1-1993, *Stcrt.* 117
22. Richtlijnen voor het OM en de politie inzake het beleid bij inbeslagneming (algemeen), *Stcrt.* 1980, 103

INTERNATIONAAL

1. Aanwijzing paspoortsignalering, 7-11-2000, *Stcrt.* 236
2. Aanwijzing coördinatie van dienstreizen naar de Nederlandse Antillen en Aruba, 3-10-2000, *Stcrt.* 236
3. Aanwijzing paspoortsignalering, 24-2-1999, *Stcrt.* 61
4. Richtlijn inzake de toepassing van art. 552i WvSv door het OM en de informatieverstrekking door de politie in het kader van de wederzijdse rechtshulp in strafzaken, 23-11-1994, *Stcrt.* 242
5. Richtlijn inzake de strafrechtelijke aansprakelijkheid voor de aanvoer van niet of onjuist gedocumenteerde vreemdelingen, 24-11-1993, *Stcrt.* 1995, 59
6. Circulaire paspoortsignalering, 20-7-1993, *Stcrt.* 93
7. Richtlijn voor het openbaar ministerie inzake overdracht van strafvervolgning, 8-12-1982, *Stcrt.* 1983, 1

ECONOMIE

1. Aanwijzing handhaving Arbeidsomstandighedenwet, 27-1-1999, *Stcrt.* 61
2. Richtlijn voor strafvordering Arbeidsomstandighedenwet, 27-1-1999, *Stcrt.* 61
3. Aanwijzing overbelading, 22-9-1998, *Stcrt.* 204
4. Richtlijn voor strafvordering overbelading, 22-9-1998, 204
5. Richtlijn regelgeving ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 8-9-1998, *Stcrt.* 1999, 61
6. Aanwijzing Arbeidstijdenwet, 1-10-1997, *Stcrt.* 1998, 42 en 52
7. Richtlijn handhaving Wet op de kansspelen, 15-5-1997, *Stcrt.* 137
8. Richtlijn strafrechtelijk optreden tegen overtredingen inzake varkenspest, 13-5-1997, *Stcrt.* 119
9. Richtlijn handhaving Winkeltijdenwet, 13-3-1997, *Stcrt.* 100
10. Ontnemingsrichtlijn, 18-12-1996, *Stcrt.* 1997, 37
11. Richtlijn overbelading, 27-6-1996, *Stcrt.* 216
12. Handhavingarrangement Wet arbeid vreemdelingen, 6-9-1995, *Stcrt.* 246
13. Richtlijn straftoemeting in het kader van bedrijfsonderzoeken rijtijdenwetgeving, 8-2-1995, *Stcrt.* 65
14. Richtlijn handhaving Arbeidsomstandighedenwet, 8-2-1995, *Stcrt.* 62
15. Richtlijn transactie- en strafvorderingsbeleid inzake pitbull-terriers (overtreding van art.73 tweede lid Gezondheids- en welzijnswet voor dieren), 19-5-1993, *Stcrt.* 96
16. Tarieflijst economische delicten, *Stcrt.* 1981, 200
17. Richtlijnen voor het strafvorderingsbeleid inzake clandestien zenden, *Stcrt.* 1979, 237

FRAUDE

1. Richtlijn voor het doen van aangifte, het opmaken van proces-verbaal, de vervolging en het strafvorderingsbeleid inzake fraude met sociale uitkeringen, 20-11-1996, *Stcrt.* 1997, 12
2. Gedragslijn voor opsporing en vervolging van het opmaken en gebruiken van valse facturen bij export, 7-5-1996, *Stcrt.* 181
3. Richtlijn premiefraude werkgevers, 26-10-1994, *Stcrt.* 217
4. Aanmeldings-, transactie- en vervolgingsrichtlijnen voor fiscale delicten en douanedelicten, 7-4-1993, *Stcrt.* 75
5. Richtlijn voor het strafvorderingsbeleid inzake fraude met sociale uitkeringen, 24-3-1993, *Stcrt.* 63
6. Richtlijn informatieverstrekking door het openbaar ministerie aan organen en instanties belast met de uitvoering van de sociale zekerheidswetten, inzake detentie van uitkeringsgerechtigden, 28-10-1992, *Stcrt.* 240
7. Richtlijnen belastingfraude, *Stcrt.* 1990, 243
8. Richtlijnen sociale-zekerheidsfraude, *Stcrt.* 1989, 110
9. Richtlijn Openbaar Ministerie Belastingdienst, 16-1-1985, *Stcrt.* 1985, 15
10. Richtlijn van het OM voor het vervolgings- en strafvorderingsbeleid inzake sociale-zekerheidsfraude, *Stcrt.* 1981, 195

VERKEER

1. Aanwijzing verkeersongevallen, 28-6-2000, *Stcrt.* 165
2. Aanwijzing vliegen onder invloed, 14-3-2000, *Stcrt.* 88
3. Aanwijzing invordering bewijzen van bevoegdheid in het kader van de Wet luchtvaart, 14-3-2000, *Stcrt.* 84
4. Richtlijn voor strafvordering vliegen onder invloed, 14-3-2000, *Stcrt.* 88
5. Aanwijzing rusttijden, vaartijden, bemanningssterkte en stilleggen van schepen, 24-11-1999, *Stcrt.* 248
6. Aanwijzing inbeslagneming bij verkeersdelicten, 14-9-1999, *Stcrt.* 212 en 231
7. Aanwijzing verkeersongevallen, 14-9-1999, *Stcrt.* 212
8. Aanwijzing onbekend gebleven bestuurders (artt. 165 en 181 WvW 1994), 14-9-1999, *Stcrt.* 212
9. Richtlijn voor strafvordering verkeersongevallen, 14-9-1999, *Stcrt.* 212
10. Aanwijzing Rijnkruisend scheepsvaartverkeer, 29-6-1999, *Stcrt.* 142
11. Aanwijzing administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften, 29-6-1999, *Stcrt.* 137
12. Aanwijzing politieoptreden bij spoorwegongevallen, 29-6-1999, *Stcrt.* 142
13. Richtlijn voor strafvordering tarieven en feitomschrijvingen voor misdrijven, overtredingen en gedragingen als bedoeld in de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften, 29-6-1999, *Stcrt.* 137
14. Aanwijzing rijden onder invloed, 4-5-1999, *Stcrt.* 116
15. Aanwijzing verlaten plaats ongeval, 9-3-1999, *Stcrt.* 61
16. Aanwijzing motorrijtuig (doen) besturen tijdens ontzegging, 24-2-1999, *Stcrt.* 61
17. Aanwijzing inzake invordering van rijbewijzen, 6-10-1998, *Stcrt.* 207
18. Aanwijzing inzake rijden onder invloed, 6-10-1998, *Stcrt.* 207
19. Richtlijn voor strafvordering rijden onder invloed, 6-10-1998, *Stcrt.* 207
20. Aanwijzing inzake varen onder invloed, 2-6-1998, *Stcrt.* 119
21. Richtlijn voor strafvordering varen onder invloed, 2-6-1998, *Stcrt.* 119
22. Aanwijzing voor het opsporings- en vervolgingsbeleid ten aanzien van de bepalingen betreffende de maximumconstructiesnelheid voor brom- en snorfietsen, 17-4-1998, *Stcrt.* 73
23. Richtlijn inzake het rijden onder invloed gebaseerd op de Wegenverkeerswet 1994, 3-12-1997, *Stcrt.* 250
24. Richtlijn voor het strafvorderingsbeleid inzake overtredingen van artikel 9 Wegenverkeerswet 1994, 3-12-1997, *Stcrt.* 250
25. Richtlijn Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften, 9-9-1997, *Stcrt.* 218
26. Richtlijn inzake misdrijven, overtredingen en gedragingen als bedoeld in de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften, waarin zijn opgenomen de bijlagen van deze wet en het Transactiebesluit 1994, 7-5-1997, *Stcrt.* 236
27. Richtlijn opsporingsbeleid inzake technische eisen, vaartijden en bemanningssterkte voor Rijnkruisend scheepvaartverkeer, 9-7-1996, *Stcrt.* 1997, 38
28. Richtlijn inzake het opsporings- en vervolgingsbeleid ten aanzien van bepaalde door brom- en snorfietsers gepleegde overtredingen, 20-12-1995, *Stcrt.* 1996, 42
29. Richtlijn in beslagneming bij verkeersdelicten, 20-12-1995, *Stcrt.* 1996, 42
30. Richtlijn handhaving snelheidsbegrenzer door de politie en de Rijksverkeersinspectie, 20-12-1995, *Stcrt.* 1996, 42
31. Richtlijn voor het strafvorderingsbeleid inzake overtredingen van artikel 9 Wegenverkeerswet 1994, 20-12-1995, *Stcrt.* 1996, 42
32. Richtlijn inzake rijden onder invloed gebaseerd op de Wegenverkeerswet 1994, 20-12-1995, *Stcrt.* 1996, 42
33. Richtlijn inzake misdrijven, overtredingen en gedragingen als bedoeld in de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften, waarin zijn opgenomen de bijlagen van deze wet en het Transactiebesluit 1994, 20-9-1995, *Stcrt.* 246
34. Richtlijn strafvorderings- en transactiebeleid bij verkeersongevallen, 10-5-1995, *Stcrt.* 123
35. Richtlijn verbaliseringsbeleid bij verkeersongevallen, 10-5-1995, *Stcrt.* 122
36. Richtlijn voor de vervolging van strafvordering bij het verlaten van de plaats van het ongeval art. 7 WvW 1994, 23-11-1994, *Stcrt.* 250
37. Richtlijn inzake de behandeling van zaken met betrekking tot onbekend gebleven bestuurders art. 165 en 181 WvW 1994, 23-11-1994, *Stcrt.* 250
38. Richtlijn Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften, 23-11-1994, *Stcrt.* 250
39. Informatieverstrekking door politie en openbaar ministerie in aanrijdingszaken, 1-6-1992, *Stcrt.* 118

40. Transactie- en strafvorderingsbeleid inzake verkeersovertredingen, *Stcrt.* 1981, 53
41. Richtlijnen voor de inbeslagneming (verkeersdelicten), *Stcrt.* 1980, 182
42. Strafbaarheid van rechtspersonen bij verkeersdelicten, *Stcrt.* 1980, 167
43. Centrale registratie rijverboden als bedoeld in art. 28 WVV, *Stcrt.* 1980, 107
44. Transactie- en strafvorderingsbeleid inzake verkeersovertredingen met bijbehorende lijst van transactiebedragen en eisen, *Stcrt.* 1980, 38
45. Richtlijnen voor het strafvorderingsbeleid inzake rijden onder invloed en weigering van medewerking aan ademtest of bloedproef, *Stcrt.* 1979, 237

MILIEU

1. Aanwijzing strafrechtelijk onderzoek bij zware ongevallen met gevaarlijke stoffen, 3-10-2000, *Stcrt.* 236
2. Aanwijzing bestuurlijke transactie miliedelicten, 13-6-2000, *Stcrt.* 185
3. Richtlijn voor strafvordering bestuurlijke transactie miliedelicten, 13-6-2000, *Stcrt.* 185
4. Aanwijzing bemonstering en analyse miliedelicten, 24-11-1999, *Stcrt.* 248
5. Aanwijzing lik-op-stuk aanpak miliedelicten, 24-11-1999, *Stcrt.* 248
6. Aanwijzing handhaving milieurecht, 8-6-1999, *Stcrt.*
7. Aanwijzing handhaving vuurwerkregelgeving, 22-9-1998, *Stcrt.*
8. Richtlijn voor strafvordering vuurwerkovertradingen, 22-9-1998, *Stcrt.*
9. Lik op stuk- aanpak miliedelicten, 17-10-1997, *Stcrt.*
10. Tarieflijst Besluit inzake stoffen die de ozonlaag aantasten 1995, 3-7-1997, *Stcrt.*
11. Tarieflijst Destructiewet, 3-7-1997, *Stcrt.*
12. Tarieflijst Wet vervoer gevaarlijke stoffen ten aanzien van vervoer over water, 3-7-1997, *Stcrt.*
13. Richtlijn gecontroleerde bestellingen vuurwerk, 3-12-1996, *Stcrt.*
14. Richtlijn monsterneming en analyse van miliedelicten, 1-12-1996, *Stcrt.*
15. Politie en milieu-onderzoeken, 21-3-1996, *Stcrt.*
16. Deskundigenonderzoek bij zware ongevallen, 16-12-1991, *Stcrt.*

STRAFVORDERING

N.B. Strafvorderlijke richtlijnen zijn tevens te vinden in de andere, thematische, rubrieken.

1. Kader voor strafvordering, 5-1-1999, *Stcrt.*
2. Richtlijn voor strafvordering ambtswang, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
3. Richtlijn voor strafvordering bedreiging, 5-1-1999, *Stcrt.* 1999, 62 en 2000, 115
4. Richtlijn voor strafvordering belediging, 5-1-1999, *Stcrt.* 1999, 62 en 2000, 115
5. Richtlijn voor strafvordering beletten, belemmeren of vrijdelen van een ambtshandeling, 5-1-1999, *Stcrt.* 1999, 62 en 2000, 115
6. Richtlijn voor strafvordering bromfiets(en)diefstal, 11-5-1999, *Stcrt.* 1999, 117 en 2000, 115
7. Richtlijn voor strafvordering diefstal (motor-) voertuigen, 11-5-1999, *Stcrt.* 1999, 117 en 2000, 115
8. Richtlijn voor strafvordering discriminatie, 5-1-1999, *Stcrt.*
9. Richtlijn voor strafvordering eenvoudige diefstal, 11-5-1999, *Stcrt.* 1999, 115 en 117 en 2000, 115
10. Richtlijn voor strafvordering fiets(en)diefstal, 11-5-1999, *Stcrt.* 1999, 117 en 2000, 115
11. Richtlijn voor strafvordering heling, 11-5-1999, *Stcrt.* 1999, 117 en 2000, 115
12. Richtlijn voor strafvordering huisvredebreuk/lokaalvredebreuk, 5-1-1999, *Stcrt.*
13. Richtlijn voor strafvordering inbraak, verbreking, 11-5-1999, *Stcrt.* 1999, 117 en 2000, 115
14. Richtlijn voor strafvordering lasterlijke aanklacht, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
15. Richtlijn voor strafvordering mishandeling, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
16. Richtlijn voor strafvordering motorrijtuig (doen) besturen tijdens ontzegging e.d., 5-1-1999, *Stcrt.* 62
17. Richtlijn voor strafvordering niet voldoen aan ambtelijk bevel, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
18. Richtlijn voor strafvordering bij ontneming, 7-7-1998, *Stcrt.* 164
19. Richtlijn voor strafvordering openlijke geweldpleging, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
20. Richtlijn voor strafvordering Opiumwet, softdrugs, 7-11-2000, *Stcrt.*
21. Richtlijn voor strafvordering Opiumwet, harddrugs, 7-11-2000, *Stcrt.*
22. Richtlijn voor strafvordering opruiing, 9-3-1999, *Stcrt.* 62
23. Richtlijn voor strafvordering rijden onder invloed, art. 8, lid 1 WWV 1994, 11-5-1999, *Stcrt.*
24. Richtlijn voor strafvordering rijden onder invloed, art. 8, lid 2, 162 en 163 WWV 1994, 11-5-1999, *Stcrt.*
25. Richtlijn voor strafvordering schennis der eerbaarheid, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
26. Richtlijn voor strafvordering smaad, smaadschrift, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
27. Richtlijn voor strafvordering valse aangifte, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
28. Richtlijn voor strafvordering valsheid in geschrift, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
29. Richtlijn voor strafvordering verbreking verzegeling radio/televisietoestellen, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
30. Richtlijn voor strafvordering verduistering, 11-5-1999, *Stcrt.* 117
31. Richtlijn voor strafvordering verlaten plaats ongeval, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
32. Richtlijn voor strafvordering vernieling, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
33. Richtlijn voor strafvordering verzet bij aanhouding, 5-1-1999, *Stcrt.*
34. Richtlijn voor strafvordering vliegen onder invloed, 14-3-2000, *Stcrt.*
35. Richtlijn voor strafvordering vuurwerkovertradingen, 22-9-1998, *Stcrt.* 210
36. Richtlijn voor strafvordering Wet telecommunicatie, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
37. Richtlijn voor strafvordering Wet wapens en munitie, 5-1-1999, *Stcrt.* 62
38. Richtlijn voor strafvordering winkeldiefstal, 11-5-1999, *Stcrt.* 117